

H. C. U.
II 296057

CORNELIU-LIVIU POPESCU

CONTENCIOS ELECTORAL

ALEGERI PREZIDENȚIALE 1990

EDITURA UNIVERSITĂȚII DIN BUCUREȘTI
- 1996 -

BIBLIOTECA CENTRALĂ
UNIVERSITARĂ
București

Cota 11296057
-
Inventar 804260

CORNELIU-LIVIU POPESCU

**CONTENCIOS
ELECTORAL**

**- JURISPRUDENȚĂ JURIDICĂ COMENTATĂ -
ALEGERI PREZIDENȚIALE 1990**

[Vol. 1]

**EDITURA UNIVERSITĂȚII DIN BUCUREȘTI
1996**

Referenți științifici: Lector univ. dr. MIHAI EREMIA
Lector univ. dr. GABRIEL BOROI

II 296057 II
804260 -
3-13/16

© Editura Universității din București
Șos. Panduri, 90-92, București – 76235; Telefon: 410.23.84

ISBN – 973 – 575– 090– 2

<https://biblioteca-digitala.ro> / <https://unibuc.ro>

CUVÂNT ÎNAINTE

Prezenta lucrare conține hotărârile pronunțate de Curtea Supremă de Justiție în cadrul contenciosului electoral privind alegerile prezidențiale din anul 1990. Hotărârile sunt însoțite de comentarii și sunt grupate în funcție de instituțiile de drept electoral vizate.

Am avut în vedere exclusiv jurisprudența judiciară în materia contenciosului electoral a instanței supreme. Prin urmare, nu constituie obiect al lucrării hotărârile de contencios electoral pronunțate de judecătorii, jurisprudența electorală administrativă și nici hotărârile judecătorești penale sau contravenționale în materie electorală.

Soluțiile pronunțate de instanța supremă s-au întemeiat pe Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României (publicat în "Monitorul Oficial al României nr. 35 din 18 martie 1990). Prin intrarea în vigoare a Constituției României din 8 decembrie 1991, precum și a Legii nr. 68/1992 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și a Legii nr. 69/1992 pentru alegerea Președintelui României, Decretul-Lege nr. 92/1990 a fost abrogat.

În prezent, Decretul-Lege nr. 92/1990 nu mai este în vigoare, unele din actualele norme juridice referitoare la alegerea Președintelui României diferă de cele din 1990, iar contenciosul electoral prezidențial

este de competența Curții Constituționale. Cu toate acestea, multe din soluțiile pronunțate de Curtea Supremă de Justiție în anul 1990 își păstrează, din punct de vedere teoretic, actualitatea. Mare parte a contestațiilor s-au întemeiat pe texte care au și astăzi același conținut, iar multe din contestațiile formulate în cazul alegerilor prezidențiale din anul 1992 au avut un obiect asemănător, situație care se poate repeta în anul 1996. Jurisprudența Curții Constituționale, ca instanță de contencios electoral prezidențial, din anul 1992, o dovedește.

Independent de importanța teoretică pe care o păstrează și astăzi această jurisprudență a Curții Supreme de Justiție, ea are o mare valoare istorică, nu numai sub aspectul modului în care erau percepuți cei trei candidați de către unii alegători, dar și cu privire la cultura politică a unei părți a electoratului anului 1990, la numai câteva luni după schimbarea, pe cale revoluționară, a regimului politic din România.

Pentru aceste motive, am reprodus integral toate hotărârile pronunțate, chiar dacă, uneori, motivarea se repetă. Ne-am permis doar a rectifica erorile materiale evidente.

Respectând actele normative în vigoare, precum și uzanțele, nu am indicat numele participanților la procese, cu excepția numelor celor trei candidați la funcția de Președinte al României la alegerile din anul 1990. Unei persoane care candidează la cea mai înaltă magistratură în stat i se limitează dreptul la secretul vieții private, datorită existenței dreptului alegătorilor de

a avea cât mai multe informații despre cei care le solicită votul pentru a-i guverna. Oricum, și fără menționarea numelor celor trei candidați, identitatea lor nu ar fi fost nici un secret pentru o persoană care citește aceste hotărâri. Pentru identitate de rațiune, am păstrat și referirile la numele partidelor politice care au susținut aceste candidaturi. Totuși, în cazul a două persoane, ce au contestat neînscrierea lor drept candidați pentru funcția de Președinte al României, nu le-am indicat numele, evitând o publicitate inutilă.

La sfârșitul lucrării am prezentat o listă cronologică și situații statistice privind hotărârile de contencios electoral prezidențial din anul 1990 și am întocmit un indice alfabetic al problemelor la care se referă aceste decizii.

Vreau să mulțumesc călduros, și pe această cale, domnului dr. Gheorghe Uglean, președintele Curții Supreme de Justiție, și domnului Anton Ungurean, magistrat asistent șef la Curtea Supremă de Justiție, pentru sprijinul acordat în mod atât de generos pentru documentare.

AUTORUL

LISTĂ DE ABREVIERI

- C.S.J. = Curtea Supremă de Justiție
- Dec. = decizie
- Dos. = dosar

**JURISPRUDENȚA JUDICIARĂ PRIVIND
CONTENCIOSUL ELECTORAL AL CANDIDATURILOR
PREZIDENȚIALE**

◆*Contestație privind admiterea candidaturilor pentru Președintele României. Absența consultării poporului prin referendum asupra formei de guvernământ. Încălcarea drepturilor familiei fostului monarh. Respingere ca neîntemeiată.*

C.S.J., Dec. nr. 26 din 2 mai 1990, Dos. nr. 20/1990

S-au luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestațiile formulate de A, președinte al Partidului B, C, secretar general adjunct al aceluiași partid, și D, precum și cererea de intervenție în nume propriu a partidului sus-menționat, privind candidaturile domnilor Ion Iliescu, Radu Câmpeanu și Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României.

S-au prezentat A, președinte al Partidului B, și D.

A și D au susținut contestația și cererea de intervenție, astfel cum au fost formulate în scris, solicitând admiterea acestora.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestațiilor.

Curtea,

Asupra contestațiilor de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 29 aprilie 1990 s-au primit contestațiile formulate de A, domiciliat în [...], președinte al Partidului B, C, domiciliat în [...], secretar general adjunct al aceluiași partid și D, domiciliat în [...], privind candidaturile domnilor Ion Iliescu, Radu Câmpeanu și Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrate la Biroul Electoral Central sub nr. 1 din 17 aprilie 1990, nr. 2 din 19 aprilie 1990 și, respectiv, nr. 3 din 22 aprilie 1990.

La data de 2 mai 1990 se depune și o cerere de intervenție în nume propriu a Partidului B, cu sediul în [...], la contestația formulată de cei menționați mai sus.

În motivarea contestației se susține, în esență, că poporul nu a fost consultat printr-un referendum asupra formei de guvernământ a țării și, ca urmare, candidaturile pentru funcția de Președinte al României nu sunt justificate.

Se mai susține că s-au încălcat drepturile familiei lui Mihai de Hohenzollern-Sigmaringen, care, având domiciliul în străinătate, nu poate candida la alegerile ce vor avea loc la 20 mai 1990.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 și art. 10 alin. 1 și 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi alese pentru funcția de Președinte al României persoanele cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, cu domiciliul

în țară, care au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 alin. 1 și 2 din actul normativ sus-menționat (nu pot fi aleși alienații și debilii mintali puși sub interdicție, persoane lipsite de drepturi electorale, pe durata stabilită prin hotărâre judecătorească de condamnare, persoane care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție).

În cauză, contestatorii nu au depus și nici nu au invocat vreo dovadă de natură a face să se rețină un aspect care să conducă la infirmarea candidaturilor celor trei intimați.

Motivele invocate de contestatori nu se înscriu în cazurile avute în vedere de art. 9 și 10 din Decretul-Lege nr. 92/1990 și, ca urmare, ele nu pot constitui temeiuri pentru admiterea contestației acestora.

În consecință, vor fi respinse contestațiile introduse în cauză.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A, C și D, precum și cererea de intervenție în nume propriu formulată de Partidul B, privind candidaturile domnilor Ion Iliescu, Radu Câmpeanu și Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrate la Biroul Electoral Central sub nr. 1 din 17 aprilie 1990, 2 din 19 aprilie 1990 și, respectiv, 3 din 22 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 2 mai 1990.

Comentariu:

La 22 decembrie 1989, poporul, ca titular al suveranității, a schimbat pe cale revoluționară guvernării, legitimitatea politică și juridică a noilor lideri rezultând din această exercitare directă a puterii de către titularul său.

Noua putere, revoluționară, și-a propus elaborarea unei noi Constituții, scop în care a fost adoptat Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României. Principalul scop al acestui act normativ era reglementarea alegerii unei Adunări Constituante, care, în subsidiar, să funcționeze și ca legiuitor ordinar.

De asemenea, prin acest act normativ s-a prevăzut și instituția șefului statului român, și anume Președintele României, ales prin vot universal direct, ceea ce îi conferă acestuia o legitimitate maximă.

Atât Parlamentul, cât și Președintele României, ca autorități reglementate de Decretul-Lege nr. 92/1990, reprezintă soluții provizorii, până la intrarea în vigoare a noii Constituții, iar existența lor nu leagă în nici un fel, nu obligă cu nimic Adunarea Constituantă asupra existenței și configurației oricărei autorități publice, precum și a formei de guvernământ. Acestea vor fi reglementate în mod definitiv numai prin Legea Fundamentală.

Cât privește drepturile fostului monarh, ele nu sunt lezate prin nimic, deoarece soluțiile mini-parlamentului revoluționar au caracter provizoriu, iar decizia finală aparține Constituantului, în fața opțiunii căruia trebuie să se încline și fostul rege.

În plus, contestatorii nu justifică nici o calitate pentru a acționa în vederea apărării drepturilor fostului monarh.

Ținând cont că, prin recunoașterea dreptului oricărui cetățean, partid sau formațiune politică de a contesta candidaturile depuse pentru funcția de Președinte al României, se urmărește apărarea unui interes public, iar nu a unui interes personal al contestatorului, rezultă că este admisibil ca o contestație să fie introdusă, împreună, de mai multe subiecte având această capacitate. Pentru identitate de rațiune, apreciem că este admisibilă și intervenția în nume propriu, într-o asemenea contestație, a unui subiect ce are capacitatea de a depune contestații.

În același timp însă, apreciem ca nelegală introducerea unei singure contestații împotriva mai multor candidați. Sub aspect procesual pasiv, ținând cont de individualitatea fiecărei contestații, credem că poate exista, într-o cauză, numai un singur intimat, iar nu mai mulți, cum greșit s-a întâmplat în speță.

În raport și de aprecierile făcute anterior, considerăm că soluția instanței supreme, de respingere a contestației, este legală.

Cu privire la prezența părților la judecarea contestației, a se vedea Comentariul la Dec. nr. 28/1990.

◆Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Candidați care nu îndeplinesc condițiile prevăzute de Constituția din 1923. Desfășurarea de activități contrare intereselor statului și poporului român. Respingere ca neîntemeiată.

C.S.J., Dec. nr. 19 din 2 mai 1990, Dos. nr. 25/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A privind candidaturile domnilor Ion Iliescu, Ion Rațiu și Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata s-a desfășurat în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 29 aprilie 1990 s-a primit contestația formulată de A privind candidaturile domnilor Ion Iliescu, Ion Rațiu și Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României, înregistrate la Biroul Electoral Central sub nr. 1 din 17 aprilie 1990, nr. 3 din 22 aprilie 1990 și, respectiv, nr. 2 din 19 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnii Ion Iliescu, Ion Rațiu și

Radu Câmpeanu nu pot candida pentru funcția de Președinte al României întrucât nu îndeplinesc condițiile legale prevăzute de Constituția din anul 1923, rămasă în vigoare după înlăturarea dictaturii comuniste.

Astfel, domnul Ion Iliescu, deși a participat la Revoluție, a comis multe greșeli, care au avut drept rezultat destabilizarea politică a țării, nu a consultat poporul printr-un referendum asupra formei de stat, nu a confiscat averea P.C.R. și a favorizat votarea unei legi electorale hibrid, manipulată de unele partide politice care nu reprezintă poporul.

Referitor la domnii Ion Rațiu și Radu Câmpeanu, se susține că aceștia, pe lângă faptul că au comis aceleași greșeli ca și domnul Ion Iliescu, nu sunt demni pentru a candida la funcția supremă de stat, deoarece: nu s-au opus unor măsuri de perpetuare a dictaturii comuniste; nu au apărat, după război, drepturile poporului român în străinătate; au fost mult timp plecați din țară și nu au suferit alături de popor, uitând obiceiurile, firea și nevoile acestuia.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, au domiciliul în țară, au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele

care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

În cauză, contestatorul n-a depus și nici nu a invocat vreo dovadă de natură a face să se rețină vreun aspect care să conducă la infirmarea candidaturilor celor trei intimați.

Întrucât domnii Ion Iliescu, Ion Rațiu și Radu Câmpeanu, candidați la funcția de Președinte al României, nu se află deci în nici una din situațiile prevăzute expres și limitativ în textele menționate, contestația formulată în cauză, privind candidatura acestora, nu este fondată și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A contra candidaturilor domnilor Ion Iliescu, înregistrată sub nr. 1 din 17 aprilie 1990, Ion Rațiu, înregistrată sub nr. 3 din 22 aprilie 1990, și Radu Câmpeanu, înregistrată sub nr. 2 din 19 aprilie 1990, la Biroul Electoral Central, pentru funcția de Președinte al României.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 2 mai 1990.

Comentariu:

Sub aspect constituțional, noua putere,

instituită la 22 decembrie 1989, cu caracter revoluționar, are legitimitatea de a decide necesitatea elaborării unei noi Constituții și alegerea, în acest scop, a unei Adunări Constituante, fapt realizat prin Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României.

Aceeași legitimitate o are mini-parlamentul provizoriu de a stabili existența și atribuțiile autorităților publice, inclusiv a șefului statului (incluzând aici și modul de desemnare), dar numai până la intrarea în vigoare a noii Legi Fundamentale.

Așa fiind, rezultă că susținerile privind nerespectarea, de către candidați, a prevederilor Constituției din 1923, apreciată în mod eronat a mai fi în vigoare, sunt neîntemeiate.

Cât privește motivele de contestare specifice fiecărui candidat, și anume greșeli politice, destabilizarea țării, inacțiune contra dictaturii, absența timp îndelungat din țară, neidentificarea cu aspirațiile poporului, acestea sunt motive ce nu se regăsesc între condițiile, enumerate de legea electorală, care lipsesc o persoană de dreptul de a fi aleasă. Cum corect a reținut suprema instanță, enumerarea este limitativă, fiind vorba de o normă ce stabilește decăderi, incapacități.

În plus, aceste susțineri, cu nimic dovedite de contestator, sunt în afara cenzurii judiciare, urmând, eventual, a fi sau nu luate în considerare de către alegători, prin exprimarea votului acestora.

Sub aspect procesual, trebuia introdusă câte o contestație separată împotriva fiecăruia dintre cei trei candidați, iar nu

o singură contestație împotriva tuturor.
Respingerea contestației ca neîntemeiată
este legală.

◆*Contestație privind admiterea
candidaturii pentru Președintele României.
Cetățenia română. Absență din țară timp
îndelungat. Respingere ca neîntemeiată.*

**C.S.J., Dec. nr. 38 din 2 mai 1990, Dos. nr.
33/1990**

S-a luat în examinare, în temeiul art.
41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru
alegerea parlamentului și a Președintelui
României, contestația formulată de un grup de
cetățeni din Orașul A împotriva candidaturii
domnilor Ion Rațiu și Radu Câmpeanu pentru
funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost
citate, judecata desfășurându-se în
conformitate cu dispozițiile art. 581 din
Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a
pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar,
constată următoarele:

La data de 29 aprilie 1990 s-a primit
contestația introdusă de un grup de cetățeni
din Orașul A împotriva candidaturii domnilor
Ion Rațiu și Radu Câmpeanu pentru funcția de
Președinte al României, înregistrate la
Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22
aprilie 1990 și, respectiv, sub nr. 2 din 19

aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnii Ion Rațiu și Radu Câmpeanu nu pot candida pentru funcția de Președinte al României întrucât, lipsind perioade mari din țară, nu mai sunt cetățeni români.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 și art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, cu domiciliul în țară, au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

Potrivit notelor din 26 aprilie 1990 - existente la dosar - domnii Ion Rațiu și Radu Câmpeanu sunt cetățeni români și sunt stabiliți în România.

Cum contestatorii nu au depus și nu au invocat alte motive, pentru a fi administrate chiar și din oficiu, de natură a face să se rețină vreun temei de fapt și de drept care să conducă la infirmarea candidaturii intimaților, contestația formulată în cauză nu este întemeiată și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de un grup de cetățeni din Orașul A privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990, și a domnului Radu Câmpeanu, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 2 din 19 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 2 mai 1990.

Comentariu:

Cetățenia română este o condiție de fond pentru existența dreptului de a fi ales Președinte al României (art. 9 alin. 3 din Decretul-Lege nr. 92/1990). În același timp, ea este o condiție pozitivă, deci îndeplinirea ei trebuie dovedită de către candidat, atunci când își înregistrează candidatura la Biroul Electoral Central.

Din momentul în care Biroul Electoral Central, care are obligația de a examina, înainte de a înregistra candidaturile, respectarea condițiilor legale (art. 41), a dispus înregistrarea unei candidaturi, se prezumă că aceasta este conformă cu prevederile legii. Prezumția este însă relativă, ea poate fi răsturnată de un contestator, dar numai dacă produce probe în acest sens, simplele afirmații nefiind suficiente.

Absența timp îndelungat din țară nu constituie o cauză de lipsire a unei persoane de cetățenia română și nici o cauză de ineligibilitate reținută de legea electorală.

Contestatorul trebuia să introducă împotriva fiecărui candidat câte o contestație, iar nu o singură contestație împotriva ambilor.

Respingerea contestației este legală.

◆Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Cetățenia română. Absența din țară timp îndelungat. Respingere ca neîntemeiată.

C.S.J., Dec. nr. 49 din 11 mai 1990, Dos. nr. 49/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de un grup de cetățeni din localitatea A, Județul B, privind candidatura domnilor Ion Rațiu și Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata s-a desfășurat în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 10 mai 1990, prin intermediul Tribunalului Municipiului București, s-a primit contestația introdusă de un grup de cetățeni din localitatea A, Județul B, privind candidatura domnilor Ion Rațiu și Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnii Ion Rațiu și Radu Câmpeanu nu pot candida pentru funcția de Președinte al României întrucât, lipsind perioade mari din țară, nu mai sunt cetățeni români.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 și art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, cu domiciliul în țară, au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

Potrivit notelor din 26 aprilie 1990 - existente la dosar - domnii Ion Rațiu și Radu Câmpeanu sunt cetățeni români și sunt stabiliți în România.

Cum contestatorii nu au depus și nu au invocat alte motive, pentru a fi administrate chiar din oficiu, de natură a face să se rețină vreun temei de fapt și de drept care să conducă la infirmarea candidaturii intimaților, contestația formulată în cauză nu este întemeiată și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de un grup de cetățeni din localitatea A, Județul B, privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990, și a domnului Radu Câmpeanu, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 2 din 19 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 11 mai 1990.

Comentariu:

Pentru problemele legate de cetățenie și lipsa din țară, a se vedea Comentariul de la Dec. nr. 38/1990.

Sub aspectul capacității procesuale active, de a introduce o contestație electorală, legea recunoaște o asemenea capacitate cetățenilor și partidelor sau formațiunilor politice, iar nu și grupurilor de cetățeni. O contestație electorală poate fi introdusă de mai mulți cetățeni împreună, dar nu de un grup de cetățeni, ca subiect de drept distinct. Sub acest aspect, contestația trebuie respinsă pe motivul lipsei capacității procesuale active.

Pentru introducerea contestației împotriva mai multor candidați, a se vedea Comentariul la Dec. nr. 26/1990.

Sub aspect procedural, Decretul-Lege nr. 92/1990 stabilește competența Curții Supreme de Justiție de a soluționa aceste contestații. Acest act normativ nu prevede însă nimic în legătură cu depunerea contestației. Prin urmare, se aplică dispozițiile din Codul de procedură civilă, care constituie drept comun pentru procedura de contencios electoral.

Contestația trebuie depusă la instanța competentă, deci la Curtea Supremă de Justiție. Dacă însă ea s-a depus la o altă instanță judecătorească (în speță, la Tribunalul Municipiului București) ori la un birou electoral (care este o autoritate administrativă având și atribuții jurisdicționale), atunci nu operează sancțiunea nulității (care este prevăzută expres numai pentru recurs - art. 302 din

Codul de procedură civilă), ci instanța (sau biroul electoral), constatând că nu este competentă, trebuie să-și decline competența în favoarea Curții Supreme de Justiție, potrivit art. 158 din Codul de procedură civilă.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Absență timp îndelungat din țară. Cunoașterea limbii române. Redobândirea cetățeniei române de puțin timp. Legături și sprijin din partea legionarilor. Existența de legionari în partidul care a propus candidatura. Respingere ca neîntemeiată.*

C.S.J., Dec. nr. 33 din 2 mai 1990, Dos. nr. 18/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A împotriva candidaturii domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata desfășurându-se în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 29 aprilie 1990 s-a primit

contestația introdusă de A împotriva candidaturii domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnul Ion Rațiu nu poate candida pentru funcția de Președinte al României întrucât a fost plecat din țară timp de peste 50 de ani și vorbește stricăt românește, a redobândit cetățenia română cu circa 2 luni înainte de alegeri, că în țară este sprijinit de domnul B, fostul secretar general al Gărzii de Fier, cu care domnia sa avea frecvente întâlniri și reuniuni politice, împrejurare confirmată și de faptul că în conducerea P.N.Ț.C.D., care a susținut candidatura domnului Ion Rațiu se află domnul C și alți legionari de frunte.

Examinându-se contestația formulată de domnul A, se constată că este neîntemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, au domiciliul în țară, au o profesiune sau ocupație legală.

Susținerea contestatorului referitoare la lipsa din țară a domnului Ion Rațiu timp de peste 50 de ani, precum și cea referitoare la modul de pronunțare, nu sunt de natură să infirme candidatura acestuia, deoarece Decretul-Lege nr. 92/1990 nu prevede ca impediment legal pentru depunerea candidaturilor pentru Președintele României faptul că o anumită persoană a lipsit din

țară sau că nu vorbește corect românește.

Întrucât din relațiile telefonice primite de la Direcția Consulară din Ministerul Afacerilor Externe, confirmate prin nota aflată la dosar, rezultă că la data de 26 martie 1990 Ministerul Afacerilor Externe a aprobat repatrierea domnului Ion Rațiu, redobândirea cetățeniei și stabilirea în România, în temeiul Decretului-Lege nr. 7 din 31 decembrie 1989, apare ca lipsită de obiect susținerea contestatorului referitoare la modul de dobândire a cetățeniei române.

Afirmația contestatorului, referitoare la întâlnirile dintre domnul Ion Rațiu și fostul secretar general al Gărzii de Fier și existența în conducerea actuală a P.N.Ț.C.D. a unor foști legionari, nu este de natură să ducă la concluzia că domnul Ion Rațiu este simpatizantul unei organizații politice contrare ordinii de drept din România, întrucât contestatorul nu a depus și nu a invocat nici o dovadă, pentru a putea fi administrată chiar și din oficiu, de natură să confirme aceasta situație.

Întrucât domnul Ion Rațiu, candidat la funcția de Președinte al României, întrunește condițiile prevăzute de art. 9 din Decretul-Lege nr. 92/1990, contestația formulată în legătură cu candidatura acestuia este nefondată și urmează a fi respinsă.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41

din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi,
2 mai 1990.

Comentariu:

Cetățenia română reprezintă o condiție pentru existența dreptului de a fi ales, dar legea electorală nu prevede un stagiu, o anumită perioadă de timp necesară, anterior alegerilor, pentru calitatea de cetățean român. De asemenea, absența timp îndelungat din țară ori modul în care vorbește candidatul nu sunt cauze de ineligibilitate. Cu privire la acest ultim aspect, a se vedea Comentariul la Dec. nr. 14/1990.

Presupusele simpatii legionare ale candidatului, atâta timp cât nu au fost dovedite de către contestatar, iar candidatul nu a fost condamnat, pentru fapte prevăzute de legea penală, la pedeapsa interzicerii drepturilor electorale, nu constituie un motiv legal de invalidare a candidaturii, ele aflându-se în afara cenzurii instanțelor judiciare, și anume exclusiv la opțiunea politică a electoratului.

Presupusul caracter legionar al partidului ce a propus candidatura nu a fost cu nimic dovedit de contestator. Prin urmare, nu s-a făcut dovada că acesta încalcă dispozițiile art. 11 alin. 1 din Decretul-Lege nr. 92/1990, care face vorbire de partide sau formațiuni politice constituite potrivit legii, atâta timp cât instanța competentă, și anume Tribunalul Municipiului București, nu a dispus dizolvarea silită și radierea unui partid politic ce acționează contrar ordinii de drept din România (în

temeiul Decretului-Lege nr. 8/1989 privind înregistrarea și funcționarea partidelor politice și a organizațiilor obștești în România).

Prin urmare, soluția instanței supreme, de respingere ca nefondată a contestației, este legală.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Cetățenia română. Domiciliu în țară. Profesiune sau ocupație legală. Respingere ca neîntemeiată.*

C.S.J., Dec. nr. 3 din 27 aprilie 1990, Dos. nr. 3/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata desfășurându-se în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 26 aprilie 1990 s-a primit contestația introdusă de A privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția

de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnul Ion Rațiu nu poate candida pentru funcția de Președinte al României, întrucât nu îndeplinește condițiile prevăzute de art. 9 alin. 3 din Decretul-Lege nr. 92/1990, prin aceea că nu are o ocupație legală, profesiunea declarată, de scriitor, nefiind conformă cu realitatea.

Se mai susține, de către contestator, că este discutabil modul în care intimatul a dobândit cetățenia română și locuința din [...].

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, au domiciliul în țară, au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

În cauză, contestatorul a susținut că nu este îndeplinită condiția prevăzută de art. 9 alin. 3 din Decretul-Lege nr. 92/1990, potrivit cu care candidatul trebuie să aibă o profesiune sau o ocupație legală.

Această susținere nu poate fi primită, întrucât profesiunea de scriitor a candidatului Ion Rațiu la funcția de Președinte al României este confirmată și prin publicarea volumelor: "Policy for the West", London, The Havrill Press, 1957; "Moscow challenges the world", London, The Cherwood Press, 1986; "România de astăzi -

comunism sau independență?", Editura "Românul Liber", 1990.

Cât privește referirile contestatorului la modul în care domnul Ion Rațiu și-a redobândit cetățenia și, respectiv, a obținut locuința, acestea sunt simple suspiciuni care, în lipsa oricăror dovezi, nu justifică infirmarea candidaturii în cauză.

În consecință, contestația formulată, fiind neîntemeiată, urmează a se respinge ca atare.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 27 aprilie 1990.

Comentariu:

Existența unei profesii sau ocupații legale este o condiție de fond pentru a fi ales (art. 9 alin. 3 din Decretul-Lege nr. 92/1990). Ea este o condiție pozitivă, îndeplinirea ei trebuind să fie dovedită de candidat la momentul în care se solicită Biroului Electoral Central înregistrarea candidaturii. Contestatorul trebuie să facă dovada contrară, a absenței unei profesii sau ocupații legale a candidatului, ceea ce nu s-a întâmplat în speță.

Cetățenia română și domiciliul în țară sunt, și ele, condiții de fond, cu caracter

pozitiv (art. 9 alin. 3). Simplele suspiciuni exprimate de contestator, nu fac în nici un fel dovada contrară față de existența cetățeniei române și a domiciliului în țară ale candidatului. Aceste condiții, fiind condiții pozitive, au fost dovedite de către candidat la momentul înregistrării candidaturii, astfel încât contestatorul avea obligația de a face el dovada contrară, ceea ce nu s-a întâmplat.

Prin urmare, este corectă soluția la care s-a oprit instanța, de respingere ca nefondată a acestei contestații.

◆Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Profesiune sau ocupație legală. Inexistența unor acțiuni în sprijinul țării. Respingere ca neîntemeiată.

C.S.J., Dec. nr. 39 din 2 mai 1990, Dos. nr. 36/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A împotriva candidaturii domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata desfășurându-se în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,
Din examinarea lucrărilor din dosar,
constată următoarele:

La data de 29 aprilie 1990 s-a primit
contestația introdusă de A împotriva
candidaturii domnului Ion Rațiu pentru
funcția de Președinte al României,
înregistrată la Biroul Electoral Central sub
nr. 3 din 22 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în
esență, că domnul Ion Rațiu nu poate candida
pentru funcția de Președinte al României
întrucât nu are o profesiune sau ocupație
legală, neputând fi considerat scriitor atâta
timp cât nu este membru al Uniunii
Scriitorilor din România și nu a participat
la recenta Conferință Națională a
Scriitorilor din România. De asemenea,
susține că prin relațiile cu cercurile
politice și de guvernământ din Anglia, domnul
Ion Rațiu avea datoria morală de a cere
Guvernului și Curții Regale din Anglia un act
de recunoaștere a vânzării țării noastre de
către oficialitățile acestui stat puterii
sovietice la Ialta în anul 1944.

Examinându-se contestația, se constată
că nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3
din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea
parlamentului și a Președintelui României, au
dreptul de a fi aleși pentru funcția de
Președinte al României cetățenii cu drept de
vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, cu
domiciliul în țară, cu o profesiune sau
ocupație legală.

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-
Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele
care au săvârșit abuzuri în funcții politice,

juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

Susținerea contestatorului că domnul Ion Rațiu nu poate candida întrucât nu are o profesiune sau ocupație legală este infirmată de probele atașate Dosarului nr. 3/1990 al Biroului Electoral Central, respectiv volumele al căror autor este domnul Ion Rațiu: "Policy for the West" (1957), "Moscow challenges the world" (1986) și "România de astăzi - comunism sau independență?" (1990), care atestă incontestabil profesiunea de scriitor indicată de acesta.

În ceea ce privește cea de-a doua susținere, se constată că este neîntemeiată, întrucât domnul Ion Rațiu nu a participat la încheierea Tratatului de la Ialta din anul 1944.

Întrucât domnul Ion Rațiu îndeplinește condițiile prevăzute de art. 9 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru a candida la funcția de Președinte al României, urmează a se respinge contestația privind candidatura acestuia, ca nefondată.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi,

2 mai 1990.

Comentariu:

Cu privire la profesiune sau ocupație legală, a se vedea Comentariul de la Dec. nr. 3/1990.

Pretenția contestatorului, referitoare la acțiuni concrete ale candidatului, de a cere autorităților superioare britanice un înscris relativ la nulitatea efectelor pentru România a Tratatului de la Ialta, precum și motivarea cererii de invalidare a candidaturii tocmai pe absența unor asemenea acțiuni, este absolut ilară. Candidatul nu avea nici o obligație juridică în acest sens, dar nici vreo poziție autorizată pentru a întreprinde un asemenea demers. În plus, este absurd a se crede că Guvernul britanic ar fi luat vreodată în serios o asemenea revendicare. Oricum, motivul invocat de contestator nu se regăsește între cauzele înscrise în legea electorală pentru lipsirea de drepturi electorale.

Din nefericire, dacă susținerile contestatorului sunt ilare, de același caracter se bucură și motivarea instanței, care respinge acest punct întrucât candidatul nu a participat la încheierea respectivului tratat.

Cu criticile aduse motivării, apreciem că soluția de respingere a contestației ca neîntemeiată este legală.

◆Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României.

*Profesiune sau ocupație legală. Neindicarea
locului de muncă. Respingere ca neîntemeiată.*

**C.S.J., Dec. nr. 4 din 27 aprilie 1990, Dos.
nr. 4/1990**

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A privind candidatura domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata desfășurându-se în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 26 aprilie 1990 s-a primit contestația introdusă de A privind candidatura domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 2 din 19 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnul Radu Câmpeanu nu întrunește condițiile impuse prin art. 9 din Legea electorală pentru a candida la funcția de Președinte al României, întrucât nu și-a indicat locul de muncă, nefiind suficientă simpla declarare a profesiei de economist.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea

parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, au domiciliul în țară, au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

În cauză, nu se contestă că intimatul, candidat la funcția de Președinte al României, are profesiunea de economist. În această situație, neindicarea unui loc de muncă este irelevantă, întrucât textul de lege sus-menționat nu impune o astfel de condiție.

Față de cele ce preced, se constată că domnul Radu Câmpeanu întrunește condițiile prevăzute de lege pentru a candida la funcția de Președinte al României.

În consecință, contestația formulată în cauză, fiind neîntemeiată, urmează a se respinge ca atare.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A privind candidatura domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 2 din 19 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 27 aprilie 1990.

Comentariu:

Potrivit art. 9 alin. 3 din Decretul-Lege nr. 92/1990, una din condițiile de eligibilitate este existența unei profesii

sau ocupații legale a candidatului. Fiind o condiție pozitivă, îndeplinirea ei trebuie dovedită de candidat la momentul înregistrării candidaturii la Biroul Electoral Central.

Legea electorală nu impune însă și declararea locului de muncă, astfel încât, în mod legal, contestația a fost respinsă.

◆Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Profesiune sau ocupație legală. Absență din țară timp îndelungat. Săvârșirea de abuzuri în cadrul unei asociații fără scop lucrativ. Respingere ca neîntemeiată.

C.S.J., Dec. nr. 2 din 27 aprilie 1990, Dos. nr. 2/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A privind candidatura pentru Președintele României a intimatului Ion Rațiu.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata s-a desfășurat în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației ca neîntemeiată.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor dosarului, constată următoarele:

La data de 25 aprilie 1990 s-a primit contestația introdusă de A împotriva candidaturii intimatului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnul Ion Rațiu nu poate candida pentru funcția de Președinte al României, întrucât:

- nu se încadrează în prevederile art. 9 alin. 3 din Decretul-Lege nr. 92/1990, în sensul de a avea o profesiune sau ocupație legală;

- este greu de acceptat ca, cineva care a lipsit din țară timp de 50 de ani, să candideze la cea mai importantă funcție din stat;

- în fine, susține contestatorul, nu pot fi ignorate abuzurile notorii comise de domnul Ion Rațiu în perioada în care s-a aflat la conducerea asociației "Uniunea Mondială a Românilor Liberi", în care sens exemplifică "falsificarea alegerilor prin utilizarea preferențială a procurilor, cu ocazia Congresului Uniunii de la Paris din anul 1987".

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 9 alin. 2 și 3, precum și art. 10 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, au domiciliul în țară, au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

Deși s-a prezentat personal pentru înregistrarea acțiunii, luând cunoștință de termenul fixat pentru judecată, contestatorul nu s-a prezentat în instanță și nici nu a învederat un eventual motiv al neprezentării sale.

Susținerea contestatorului că intimatul nu poate candida întrucât nu are "o profesiune sau ocupație legală" este infirmată de probele atașate Dosarului nr. 3/1990 al Biroului Electoral Central, respectiv volumele al căror autor este candidatul Ion Rațiu: "Policy for the West" (1957), "Moscow challenges the world" (1986) și "România de astăzi - comunism sau independență?" (1990), care atestă incontestabil profesiunea de scriitor indicată de acesta.

Cea de-a doua susținere a contestatorului, mai exact supoziția avansată de acesta, este în afara cenzurii judiciare, ea urmând a se verifica sau nu prin opțiunile electorilor.

În cauză, contestatorul nu a depus și nici cel puțin nu a invocat vreo dovadă de natură a fi administrată din oficiu spre verificarea ultimelor susțineri, care rămân astfel simple afirmații, în baza cărora nu se poate reține vreun temei de fapt și de drept

care să conducă la infirmarea candidaturii intimatului.

Întrucât domnul Ion Rațiu, candidat la președinția României, nu se află deci în nici una din situațiile prevăzute de textele de lege menționate, contestația formulată în cauză, privind candidatura acestuia, nu este fondată și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 27 aprilie 1990.

Comentariu:

Existența unei profesii sau ocupații legale este o condiție de fond pentru a fi ales (art. 9 alin. 3 din Decretul-Lege nr. 92/1990). Ea este o condiție pozitivă, îndeplinirea ei trebuind să fie dovedită de candidat la momentul în care se solicită Biroului Electoral Central înregistrarea candidaturii. Contestatorul trebuie să facă dovada contrară, a absenței unei profesii sau ocupații legale a candidatului, ceea ce nu s-a întâmplat în speță.

Absența din țară, un timp îndelungat, înainte de alegeri, nu constituie o cauză de ineligibilitate, legea electorală neimpunând o anumită perioadă minimă a domiciliului în țară. În mod corect, instanța a reținut că o

asemenea împrejurare este în afara cenzurii judiciare, putând eventual constitui un element de care alegătorii să țină seama atunci când își exprimă votul.

Presupusele abuzuri săvârșite în cadrul unei asociații fără scop lucrativ nu reprezintă un motiv legal de lipsire de dreptul de a fi ales. Sub acest aspect, în mod greșit instanța a reținut că nu s-a făcut, de către contestator, nici o dovadă în acest sens, deoarece, și dacă afirmațiile ar fi fost dovedite, ele nu ar fi constituit o cauză legală de respingere a candidaturii.

Prin urmare, soluția instanței, de respingere a contestației ca neîntemeiată, este corectă.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Profesiune sau ocupație legală. Personalitatea candidatului. Folosirea în campania electorală de mijloace care contravin ordinii de drept. Respingere ca neîntemeiată.*

C.S.J., Dec. nr. 16 din 2 mai 1990, Dos. nr. 16/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A privind candidatura pentru Președintele României a intimatului Ion Rațiu.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata s-a desfășurat în

conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației ca neîntemeiată.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor dosarului, constată următoarele:

La data de 29 aprilie 1990 s-a primit contestația introdusă de A împotriva candidaturii intimatului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnul Ion Rațiu nu poate candida pentru funcția de Președinte al României întrucât:

- "pentru covârșitoarea majoritate a poporului român nu este, nici pe departe, un campion al democrației, libertății, demnității, ci o persoană obscură, fără un trecut care să-l recomande alegătorilor";

- nu se încadrează în prevederile art. 9 alin. 3 din Decretul-Lege nr. 92/1990, în sensul de a avea o profesiune sau ocupație legală;

- "mijloacele folosite de domnia sa în campania electorală - respectiv denigrarea adversarilor politici - contravin - uneori, în mod flagrant - ordinii de drept instaurată în România după Revoluție".

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 și art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi

aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, au domiciliul în țară, au o profesie sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

Susținerile contestatorului cu privire la personalitatea candidatului, mai exact supozițiile avansate de acesta, sunt în afara cenzurii judiciare, ele urmând a se verifica sau nu prin opțiunile electorilor.

Susținerile contestatorului, că intimatul nu poate candida, întrucât nu are "o profesie sau ocupație legală", este infirmată de probele atașate Dosarului nr. 3/1990 al Biroului Electoral Central, respectiv volumele al căror autor este candidatul Ion Rațiu: "Policy for the West" (1957), "Moscow challenges the world" (1986) și "România de astăzi - comunism sau independență?" (1990), care atestă incontestabil profesiunea de scriitor indicată de acesta.

În cauză, contestatorul nu a depus și nici cel puțin nu a invocat vreo dovadă, de natură a fi administrată din oficiu, spre verificarea ultimelor susțineri, care rămân astfel simple afirmații, în baza cărora nu se poate reține vreun temei de fapt și de drept,

din cele expres și limitativ prevăzute de lege, care să conducă la infirmarea candidaturii intimatului.

Întrucât domnul Ion Rațiu, candidat la președinția României, nu se află deci în nici una din situațiile prevăzute de textele de lege menționate, contestația formulată în cauză, privind candidatura acestuia, nu este fondată și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 2 mai 1990.

Comentariu:

Existența unei profesii sau ocupații legale, ca o condiție de eligibilitate pentru funcția de Președinte al României, a fost dovedită de către candidat - a reținut instanța supremă - la depunerea candidaturii la Biroul Electoral Central, contestația introdusă în cauză fiind, sub acest aspect, neîntemeiată.

Cu privire la susținerile contestatorului referitoare la personalitatea candidatului, ele nu se încadrează în motivele expres și limitativ enumerate de legea electorală drept condiții pentru a fi ales, fiind în afara cenzurii instanțelor judecătorești, rămânând ca această problemă

să fie apreciată de către alegători.

În plus, nimic nu justifică legitimitatea afirmațiilor contestatorului referitoare la o anumită opinie despre un candidat, pe care ar împărtăși-o "covârșitoarea majoritate a poporului român". Contestatorul nu are nici o calitate să vorbească în numele electoratului, care își exprimă opțiunea prin alegeri. Cererea de infirmare a unei candidaturi, care nu se întemeiază pe un text expres de lege, ci pe o "voință a poporului", pe care contestatorul pretinde că ar exprima-o, este contrară în mod evident regulilor democratice. Nici contestatorul, nici instanța judecătorească nu pot să se substituie modului constituțional și democratic de exercitare a suveranității direct de către popor, prin desemnarea autorităților publice direct reprezentative prin sufragiu universal.

Nerespectarea normelor legale referitoare la desfășurarea campaniei electorale nu este o cauză care să ducă la lipsirea de dreptul de a fi ales. Există alte sancțiuni și alte mijloace procedurale pentru cazul încălcării acestor reguli. Prin urmare, și sub acest aspect, contestația este nefondată, deci decizia pronunțată de Curtea Supremă de Justiție este corectă.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Cetățenia română. Domiciliu în țară. Profesiune sau ocupație legală. Respingere ca neîntemeiată.*

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de Partidul A împotriva candidaturii domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata desfășurându-se în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 26 aprilie 1990 s-a primit contestația introdusă de Partidul A împotriva candidaturii domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 2 din 19 aprilie 1990.

În motivarea contestației se solicită, în esență, a se verifica, care este profesia domnului Radu Câmpeanu și care sunt cetățenia și domiciliul stabil ale candidatului.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 și art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, au domiciliul

în țară, au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

Din dosarul Biroului Electoral Central, care a fost verificat cu acest prilej, rezultă că intimatul este de profesie economist și că are domiciliul stabil în [...].

La dosar s-a depus o notă din partea Ministerului Afacerilor Externe, din care rezultă că domnul Radu Câmpeanu are cetățenia română.

Întrucât domnul Radu Câmpeanu, candidat la președinția României, nu se află în nici una din situațiile prevăzute de textul menționat, contestația formulată în cauză, privind candidatura acestuia, nu este fondată și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de Partidul A privind candidatura domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 2 din 19 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 27 aprilie 1990.

Comentariu:

Cetățenia română, domiciliul în țară și existența unei profesii sau ocupații legale reprezintă condiții de fond pentru a fi ales Președinte al României (art. 9 alin. 3 din Decretul-Lege nr. 92/1990). Ele sunt condiții pozitive, deci îndeplinirea lor trebuie dovedită de candidat la solicitarea înscrierii candidaturii la Biroul Electoral Central.

Din momentul în care Biroul Electoral Central a dispus înregistrarea unei candidaturi, se prezumă că respectivul candidat îndeplinește toate condițiile pozitive de eligibilitate impuse de lege. Prezumția este însă relativă, ea putând fi răsturnată pe calea unei contestații în fața Curții Supreme de Justiție, dar numai dacă cel care a introdus contestația răstoarnă prezumția, deci face dovada contrară.

Cu privire la condițiile pozitive (de fond sau de formă) de eligibilitate, contestația împotriva admiterii unei candidaturi prezidențiale tinde să dovedească neîndeplinirea uneia dintre aceste condiții, fie prin infirmarea dovezilor prezentate de către candidat la momentul depunerii candidaturii, fie prin probarea faptului că înregistrarea candidaturii a fost nelegală, deoarece candidatul nu a prezentat Biroului Electoral Central dovezi privind îndeplinirea acestor condiții pozitive.

În oricare din cazuri însă, de vreme ce candidatura a fost admisă de Biroul Electoral Central, care are obligația legală ca, înainte de a dispune înregistrarea, să verifice îndeplinirea condițiilor de

eligibilitate (art. 41 alin. 1), prezumția că aceste condiții pozitive sunt îndeplinite joacă în favoarea candidatului și în contra contestatorului.

Așa fiind, rezultă că obiectul unei contestații poate fi, sub aspectul condițiilor pozitive, numai respingerea candidaturii pe motivul neîndeplinirii unei condiții, fapt ce trebuie dovedit de către contestator, iar nu simpla cerere ca instanța judecătorească să verifice îndeplinirea respectivelor condiții. Aceasta este competența Biroului Electoral Central, iar nu a Curții Supreme de Justiție, aceasta din urmă putând doar să se pronunțe asupra legalității activității primei autorități, dar nu să se substituie ei.

Prin urmare, contestatorul putea să afirme (având apoi obligația să dovedească) neîndeplinirea, de către candidat, a unei condiții de eligibilitate, dar nu să ceară instanței, independent de orice negare a respectării condițiilor, să verifice existența acestora.

Ținând cont de aceste considerente, noi considerăm ca această contestație trebuia respinsă ca inadmisibilă, iar nu ca neîntemeiată.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Săvârșirea de abuzuri în funcții politice și administrative. Încălcarea drepturilor fundamentale ale omului. Organizarea de represiuni. Respingere ca neîntemeiată.*

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata desfășurându-se în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 24 aprilie 1990, s-a primit contestația formulată de A, domiciliat în [...], privind candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 1 din 17 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că persoana în cauză se încadrează în cazurile vizate de art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, întrucât ar fi săvârșit abuzuri în funcții politice și administrative, încălcând drepturile omului și angajând represiuni datorită activității sale, în partidul comunist, și funcțiilor de răspundere ocupate în nomenclatura comunistă.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 și art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a

Președintelui României, au dreptul de a fi alese pentru funcția de Președinte al României persoanele cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, cu domiciliul în țară, care au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 alin. 2 din decretul-lege sus-menționat.

Potrivit art. 10 alin. 2 din acest act normativ, nu pot fi alese persoane care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, al vechii poliții sau în miliție.

În cauză, contestatorul nu a depus și nici nu a invocat măcar vreo dovadă de natură a face să se rețină un aspect care să conducă la infirmarea candidaturii intimatului, motivele înseși arătate în contestație neînscriindu-se în cazurile avute în vedere de art. 10 alin. 2.

În consecință, contestația formulată fiind neîntemeiată, urmează a se respinge ca atare.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 1 din 17 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 27 aprilie 1990.

Comentariu:

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

Sunt condiții de fond pentru existența dreptului de a fi ales Președinte al României, nedemnități politice. Ele nu se confundă cu situația existenței sancțiunii penale a interzicerii, pe o perioadă limitată, a drepturilor electorale (art. 10 alin. 1).

În același timp, ele sunt condiții negative, în sensul că se prezumă că o persoană nu a săvârșit abuzuri, nu a încălcat drepturile omului, nu a organizat represiuni. Prin urmare, nu candidatul trebuie să facă dovada că nu se află în aceasta situație (ceea ce i-ar fi și imposibil, ca fapt negativ nedeterminat), ci contestatorul trebuie să răstoarne prezumția, făcând dovada contrară.

Aceste fapte nu trebuie să constituie neapărat infracțiuni, ținând cont de perioada în care au fost săvârșite, deci de faptul că regimul anterior nici nu interzicea multe din aceste acțiuni, ci ele aveau uneori chiar caracter instituționalizat.

Dacă faptele constituie infracțiuni, dovada se poate face nu numai prin hotărâre judecătorească penală de condamnare, dar și cu orice mijloc de probă. S-a avut în vedere

interzicerea accesului în funcții electivă a acestor persoane, indiferent dacă au fost sau nu condamnate penal ori dacă a intervenit vreun caz de înlăturare a răspunderii penale ori a consecințelor condamnării (amnistie, prescripție, reabilitare). De asemenea, trebuie avut în vedere timpul scurt scurs de la schimbarea regimului politic, care nu permite identificarea și condamnarea, până la alegeri, a acestor persoane.

În opinia noastră, aceste nedemnități politice, chiar dacă ar putea fi, eventual, justificate sub aspect politic, din punct de vedere juridic sunt foarte periculoase. Numai o condamnare penală, pronunțată în urma unui proces în care se asigură toate garanțiile legale, poate lipsi o persoană de dreptul fundamental de a fi aleasă (spre exemplu, soluționarea acestor contestații poate fi făcută și fără citarea părților, potrivit art. 98 din Decretul-Lege nr. 92/1990, coroborat pe art. 581 din Codul de procedură civilă). Instanța de contencios electoral nu dispune de timpul necesar administrării unor dovezi și stabilirii acestei situații de fapt. Apoi, se încalcă atât regula neretroactivității unei sancțiuni (interzicând unei persoane un drept pentru o faptă ce nu atrăgea, conform legii în vigoare la data săvârșirii, o asemenea sancțiune), precum și aplicarea unor instituții (precum prescripția sau reabilitarea) care, dacă funcționează în domeniul penal, ar trebui a *fortiori* să fie recunoscute în acest domeniu în care represiunea nu este la fel de severă.

În speță, instanța a reținut că nu s-a făcut dovada, de către contestator, a săvârșirii faptelor indicate în textul

anterior indicat, astfel încât, în mod legal, a respins contestația ca neîntemeiată.

În mod greșit însă, instanța a afirmat că motivele arătate în contestație nu se regăsesc printre cele avute în vedere de legea electorală.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Persoană care a ocupat funcții de conducere în perioada comunistă. Săvârșirea de abuzuri în funcții politice și administrative. Încălcarea drepturilor fundamentale ale omului. Organizarea de represiuni. Respingere ca neîntemeiată.*

C.S.J., Dec. nr. 32 din 2 mai 1990, Dos. nr. 38/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A și alte 14 persoane, privind candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata s-a desfășurat în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 2 mai 1990, s-a primit contestația formulată de A și alte 14 persoane, privind candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 1 din 17 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că persoana în cauză a săvârșit abuzuri în funcții politice și administrative, încălcând drepturile omului și angajând represiuni datorită activității sale, în partidul comunist și funcțiile de răspundere ocupate în nomenclatura comunistă.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 și art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi alese pentru funcția de Președinte al României persoanele cu drept de vot, care au împlinit vârsta de 30 de ani, cu domiciliul în țară, care au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 alin. 2 din decretul-lege sus-menționat.

Potrivit art. 10 alin. 2 din acest act normativ, nu pot fi alese persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, al vechii poliții sau în miliție.

În cauză, contestatorul nu a depus și nici nu a invocat vreo dovadă de natură a face să se rețină un aspect care să conducă la infirmarea candidaturii intimatului.

În consecință, contestația formulată, fiind neîntemeiată, urmează a se respinge ca atare.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A, împreună cu alte 14 persoane, privind candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 1 din 17 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 2 mai 1990.

Comentariu:

Cu privire la săvârșirea de abuzuri în funcții administrative, încălcarea drepturilor omului și angajarea de represiuni, a se vedea Comentariul la Dec. nr. 1/1990.

Cu privire la introducerea unei contestații de mai multe persoane împreună, a se vedea Comentariul la Dec. nr. 26/1990.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Persoană care a ocupat funcții de conducere în perioada comunistă. Organizarea de represiuni. Respingere ca neîntemeiată.*

C.S.J., Dec. nr. 47 din 9 mai 1990, Dos. nr. 47/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata s-a desfășurat în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 8 mai 1990 s-a primit prin poștă contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 1 din 17 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că persoana în cauză se încadrează în cazurile vizate de art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, întrucât, făcând parte din nomenclatura de vârf a fostului P.C.R., se face vinovat de represiuni asupra poporului român.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 și art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi alese pentru funcția de Președinte al României persoanele cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, cu domiciliul în țară, care au o profesiune sau ocupație

legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 alin. 2 din decretul-lege sus-menționat.

Potrivit art. 10 alin. 2 din acest act normativ, nu pot fi alese persoane care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, al vechii poliții sau în miliție.

În cauză, contestatorul nu a depus și nici nu a invocat măcar vreo dovadă de natură a face să se rețină un aspect care să conducă la infirmarea candidaturii intimatului, motivele înseși arătate în contestație neînscrisându-se în cazurile avute în vedere de art. 10 alin. 2.

În consecință, contestația formulată, fiind neîntemeiată, urmează a se respinge ca atare.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată sub nr. 1 din 17 aprilie 1990 la Biroul Electoral Central.

Definitivă și executorie potrivit art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 9 mai 1990.

Comentariu:

Săvârșirea de abuzuri în funcții politice, juridice sau administrative,

încalcare drepturilor fundamentale ale omului sau angajarea ori savârșirea directă de represiuni sunt cauze de nedemnitate politică ce duc la lipsirea unei persoane de dreptul de a fi ales Președinte al României (art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990). Ele sunt condiții negative, prin urmare nu candidatul are obligația de a proba că nu se găsește în nici unul din aceste cazuri, ci existența unei asemenea situații trebuie dovedită de către contestator. Or, în cauză, instanța a reținut că nu s-a făcut dovada, de către contestator, a faptului că respectivul candidat se face vinovat de represiuni, deci, sub acest aspect, contestația este neîntemeiată.

În același timp, fiind vorba de cauze de ineligibilitate, textele trebuie interpretate restrictiv, iar nu extensiv. Legea electorală nu stabilește ca o nedemnitate politică ocuparea de funcții de conducere în perioada comunistă. Totodată, simplul fapt că o persoană a ocupat asemenea funcții în timpul regimului comunist nu este suficient pentru a prezuma că se face vinovată de represiuni, aspect ce trebuie dovedit expres, ceea ce nu s-a întâmplat în speță.

Soluția instanței este corectă, mai puțin argumentul că motivele contestației nu se înscriu între cele înscrise în lege, deoarece numai unul dintre ele se află în această situație, celălalt motiv invocat fiind doar nedovedit.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României.*

Persoană care a ocupat funcții de conducere în perioada comunistă. Organizarea de represiuni. Respingere ca neîntemeiată.

C.S.J., Dec. nr. 48 din 11 mai 1990, Dos. nr. 48/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata s-a desfășurat în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 10 mai 1990 s-a primit, prin intermediul Biroului Electoral Central, contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 1 din 17 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că persoana în cauză se încadrează în cazurile vizate de art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, întrucât, făcând parte din nomenclatura de vârf a fostului P.C.R., se face vinovat de represiuni asupra poporului român.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 și art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi alese pentru funcția de Președinte al României persoanele cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, cu domiciliul în țară, care au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din decretul-lege sus-menționat.

Potrivit art. 10 alin. 2 din acest act normativ, nu pot fi alese persoane care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, al vechii poliții sau în miliție.

În cauză, contestatorul nu a depus și nici nu a invocat măcar vreo dovadă de natură a face să se rețină un aspect care să conducă la infirmarea candidaturii intimatului, motivele înseși arătate în contestație neînscriindu-se în cazurile avute în vedere de art. 10 alin. 2.

În consecință, contestația formulată, fiind neîntemeiată, urmează a se respinge ca atare.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată sub nr. 1 din 17 aprilie 1990 la Biroul Electoral Central.

Definitivă și executorie conform art. 41

din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi,
11 mai 1990.

Comentariu:

A se vedea Comentariul la Dec. nr.
47/1990.

Cu privire la depunerea contestației la
Biroul Electoral Central, iar nu la Curtea
Supremă de Justiție, și la declinarea
competenței, a se vedea Comentariul la Dec.
nr. 49/1990.

◆*Contestație privind admiterea
candidaturii pentru Președintele României.
Persoană care a ocupat funcții de conducere
în perioada comunistă. Săvârșirea de abuzuri
în funcții politice și administrative.
Convingeri politice comuniste. Respingere ca
neîntemeiată.*

**C.S.J., Dec. nr. 28 din 2 mai 1990, Dos. nr.
26/1990**

S-a luat în examinare, potrivit art. 41
din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea
parlamentului și a Președintelui României,
contestația formulată de Partidul A, cu
sediul în [...], privind candidatura domnului
Ion Iliescu la funcția de Președinte al
României.

La apelul nominal a răspuns domnul
avocat B, în calitate de președinte al
partidului pe care îl reprezintă.

Soluționarea cauzei a avut loc conform

dispozițiilor art. 581 din Codul de procedură civilă.

În susținerea contestației, domnul avocat B a arătat că, în funcțiile importante pe care le-a deținut în perioada anilor 1968 - 1989, pe linie de partid și de stat, domnul Ion Iliescu a comis abuzuri care nu-l îndreptățesc să candideze la înalta funcție de Președinte al României, având formație de activist pregătit pe baza ideologiei comuniste. A cerut, în final, admiterea contestației și înlăturarea candidaturii domnului Ion Iliescu de la funcția de Președinte al României.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La 29 aprilie 1990, Partidul A a introdus contestație cu privire la candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României.

În cuprinsul contestației se arată, în esență, că, în perioada dictaturii, domnul Ion Iliescu a îndeplinit însemnate funcții de partid și de stat numai ca urmare a recompensării sale de către regimul comunist pentru modul cum a acționat, faptele sale în aceste funcții constituind, în realitate, abuzuri care nu-i dau dreptul să candideze la funcția supremă în stat, după revoluție.

Potrivit prevederilor art. 10 din Decretul-Lege pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României nr. 92/1990, nu pot fi alese în organismul și funcția menționate, printre altele, persoane care au

săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

Cu ocazia judecării acestei cauze, n-au fost produse probe privind fapte sau activități concrete ale domnului Ion Iliescu care să facă incidente dispozițiile legale citate referitoare la incompatibilitatea sa pentru a candida la funcția de Președinte al României.

În consecința, contestația intentată de Partidul A nu este întemeiată și urmează a se respinge ca atare.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de Partidul A privind candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 1 din 17 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 2 mai 1990.

Comentariu:

Cu privire la motivele de contestare a candidaturii prezidențiale constând în ocuparea de funcții de conducere în perioada comunistă și săvârșirea de abuzuri în funcții politice, a se vedea Comentariile la Dec. nr. 1/1990 și Dec. nr. 47/1990.

Pregătirea politică a candidatului,

precum și ideologia pe care o împărtășește nu reprezintă elemente prevăzute de lege care să poată duce la infirmarea candidaturii. Ele se află în afara cenzurii judiciare, rămânând la opțiunea suverană a alegătorilor. Soluția instanței de respingere a contestației ca nefondată este legală.

Sub aspect procedural, în conformitate cu art. 98 din Decretul-Lege nr. 92/1990, deoarece judecarea contestațiilor se face potrivit regulilor stabilite de lege pentru ordonanța președințială, instanța a recurs la aplicarea art. 581 din Codul de procedură civilă, adică a soluționat pricina fără citarea părților. Cu toate acestea, judecarea fără citarea părților este numai o facultate, iar nu o soluție obligatorie pentru judecarea acestor contestații.

În absența unor dispoziții exprese contrare cuprinse în Decretul-Lege nr. 92/1990, ședințele de judecată sunt publice.

Aceste reguli speciale nu aduc deci cu nimic atingere dreptului părților de a se interesa de data judecării contestației și de a fi prezente, susținându-și oral poziția.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Persoană care a ocupat funcții de conducere în perioada comunistă. Desfășurare de activități contra poporului român. Respingere ca neîntemeiată.*

C.S.J., Dec. nr. 22 din 2 mai 1990, Dos. nr. 28/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de Partidul A - Organizația Județeană B, Partidul C, Uniunea D - Organizația Județeană E, Mișcarea F, Partidul G, Partidul H, Partidul I, Institutul J, Partidul A - Organizația Județeană K, Partidul A, Organizația L a Partidului A, Asociația M - Organizația Județeană N, Partidul A - Organizația Județeană O, P, Asociația Q, Partidul A - Organizația Județeană R, Partidul A - Organizația Județeană S, Grupul T, U, Asociația M - Organizația Județeană B, Partidul V - Organizația Județeană B, W, X, Y, Z, A1, B1, C1, D1, E1 împotriva candidaturii domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României.

La apelul nominal au răspuns: avocatul F1 pentru Partidul A - Organizația Județeană B, cât și pentru celelalte organizații județene ale aceluiași partid, precum și avocatul G1 pentru Partidul C, Mișcarea F și Partidul H, lipsind celelalte părți.

Avocatul F1, în numele Partidului A și a organizațiilor sale județene, a susținut că tăgăduiește dreptul judecătorilor de la Curtea Supremă de Justiție de a examina și soluționa contestația formulată în cauză.

Avocatul G1, în numele partidelor pe care le reprezintă, a solicitat a se abține de la judecarea contestației numai judecătorii Curții Supreme de Justiție ce au fost numiți în funcție de către Președintele Ion Iliescu, considerând că numai aceștia nu vor putea să fie obiectivi în soluționarea cauzei.

Ședința de judecată s-a suspendat în

vederea rezolvării incidentelor ridicate de cei doi avocați.

Reluându-se judecata, președintele completului a invederat părților că, prin încheieri separate, Curtea Supremă de Justiție, în compunerea prevăzută de art. 39 alin. 2 și 3 din Legea pentru organizarea judecătorească a respins cererea de recuzare, iar un complet format din 3 judecători a respins cererile de abținere propuse de judecătorii H1 și I1.

În continuare, avocatul G1, în dovedirea unor aspecte expuse în partea a doua a contestației, a solicitat admiterea probei și audierea ca martor a lui J1.

Procurorul a fost de acord cu audierea martorului.

Instanța a admis cererea și a dispus audierea martorului, a cărui depoziție s-a consemnat într-o declarație separată, atașată la dosar.

Constatând că nu mai sunt probe de administrat, Curtea a dat cuvântul părților în fond.

Avocații G1 și F1 au susținut contestația astfel cum a fost formulată în scris la dosar.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației, considerând că în cauză nu există nici un motiv care să-l împiedice pe intimatul Ion Iliescu de a candida pentru funcția de Președinte al României.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 29 aprilie 1990 s-a primit

contestația introdusă de Partidul A - Organizația Județeană B, Partidul C, Uniunea D - Organizația Județeană E, Mișcarea F, Partidul G, Partidul H, Partidul I, Institutul J, Partidul A - Organizația Județeană K, Partidul A, Organizația L a Partidului A, Asociația M - Organizația Județeană N, Partidul A - Organizația Județeană O, P, Asociația Q, Partidul A - Organizația Județeană R, Partidul A - Organizația Județeană S, Grupul T, U, Asociația M - Organizația Județeană B, Partidul V - Organizația Județeană B, W, X, Y, Z, A1, B1, C1, D1, E1 privind candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 1 din 17 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnul Ion Iliescu nu poate candida pentru funcția de Președinte al României întrucât, încă din tinerețe, ca membru de partid, a îndeplinit înalte funcții în ierarhia P.C.R. și a statului, ajungând până în vârful piramidei puterii, a contribuit nemijlocit, prin dreptul de decizie pe care îl exercita, la traducerea în fapt a acestei politici antipopulare. Ca prim-secretar al P.C.R. în Județele Iași și Timiș, ca membru în Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R., a inițiat și a semnat acte normative, decizii sau îndrumări care au condus în final la foame, frig și frica pe care le-a suportat timp de o jumătate de veac poporul român. Revenit în calitate de Președinte al C.P.U.N. și, în fapt, al țării, a sancționat prin atitudinea sa din C.P.U.N. măsuri violente ale poliției

împotriva manifestațiilor pașnici din Piața Universității din București, provocându-le acestora suferințe și vătămări corporale.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 și art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, au domiciliul în țară, au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

În cauză, contestatorii nu au depus și nu au invocat vreo dovadă, de natură a fi administrată din oficiu, pentru verificarea celor susținute, care rămân astfel simple afirmații, în baza cărora nu se poate reține vreun temei de fapt și de drept, dintre cele expres și limitativ prevăzute de lege, care să conducă la infirmarea candidaturii intimatului.

Cât privește depoziția martorului audiat, relatările privind neparticiparea domnului Ion Iliescu la revoluția din zilele de 21 - 22 decembrie 1989 nu sunt pertinente în cauză, ele neîncadrându-se în situațiile avute în vedere de art. 10 alin. 2 din

Decretul-Lege nr. 92/1990.

Afirmațiile contestatorilor, mai exact supozițiile avansate de aceștia, în ce privește presupusa contribuție a intimatului la traducerea în fapt a politicii antipopulare a fostei dictaturi, sunt în afara cenzurii judiciare, ele urmând a se verifica sau nu prin opțiunile electoratului.

Întrucât nu s-a făcut dovada că domnul Ion Iliescu, candidat la președinția României, se află în vreuna din situațiile prevăzute de textele de lege menționate, contestația formulată în cauză este nefondată și urmează să fie respinsă.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de Partidul A - Organizația Județeană B, Partidul C, Uniunea D - Organizația Județeană E și Mișcarea F, la care au aderat prin semnături mai multe organizații politice, organizații nepolitice și cetățeni, prezente în Timișoara în ziua de 28 aprilie 1990, privind candidatura domnului Ion Iliescu, înregistrată sub nr. 1 din 17 aprilie 1990, la Biroul Electoral Central, pentru funcția de Președinte al României.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 2, mai 1990.

Comentariu:

Cu privire la săvârșirea de abuzuri în funcții politice și administrative, încălcarea drepturilor omului și angajarea de represii, precum și la ocuparea de funcții

de conducere în perioada regimului comunist, ca motive de contestare a candidaturilor pentru funcția de Președinte al României, a se vedea Comentariile la Dec. nr. 1/1990 și Dec. nr. 47/1990.

Cu privire la introducerea contestației de mai multe subiecte de drept împreună, a se vedea Comentariul la Dec. nr. 26/1990.

Trebuie însă relevat aici că sfera subiectelor ce au dreptul de a introduce o astfel de contestație este expres și limitativ prevăzută prin art. 41 alin. 3 din Decretul-Lege nr. 92/1990, și anume cetățenii, partidele și celelalte formațiuni politice. Organizațiile nepolitice nu au capacitate procesuală activă în contenciosul electoral privind candidaturile prezidențiale, deci, în raport cu acești contestatori, contestația trebuia respinsă pe motivul lipsei capacității procesuale active.

Cu privire la prezența părților la judecarea contestației, a se vedea Comentariul la Dec. nr. 28/1990.

Se impun anumite comentarii în legătură cu competența de a judeca aceste contestații. Din punct de vedere procedural, contenciosul electoral prezidențial este reglementat de Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României. El reprezintă o normă specială, care se completează, ca drept comun, cu dispozițiile Codului de procedură civilă.

Potrivit art. 41 din acest act normativ, contestațiile privind admiterea sau respingerea, de către Biroul Electoral Central, a candidaturilor pentru Președintele României se soluționează de către Curtea Supremă de Justiție. Întrucât legea specială

nu indică expres compunerea instanței (un complet de 3 judecători al unei secții, completul de 7 judecători sau Plenul Curții Supreme de Justiție), rezultă că, aplicând regulile generale, competența de a soluționa aceste contestații revine Secției civile, în complet de 3 judecători. De asemenea, în constituirea instanței intră și procurorul, respectându-se cerința impusă de dispozițiile art. 98 din Decretul-Lege nr. 92/1990, care prevăd participarea obligatorie a acestuia.

Faptul că, potrivit normelor legale privind organizarea judecătorească, judecătorii Curții Supreme de Justiție sunt numiți în funcție de către Președintele României nu constituie un motiv de incompatibilitate, abținere sau recuzare a acestora de a judeca o contestație electorală în care intimatul, candidat la funcția prezidențială, ocupă mandatul în exercițiu.

Sub acest aspect, incidentele procedurale au fost în mod corect respinse.

Tot sub aspect procedural, instanța este îndrituită să administreze orice probă pe care o consideră necesară cauzei, deci inclusiv proba cu martori, deoarece Decretul-Lege nr. 92/1990 nu interzice aceasta, cu condiția însă de a se încadra în termenul de soluționare a contestației, adică maximum 3 zile de la înregistrarea contestației.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Persoană care a ocupat funcții de conducere în perioada comunistă. Originea socială. Studii în străinătate. Desfășurare de*

activități contra poporului român. Săvârșire de abuzuri. Respingere ca neîntemeiată.

C.S.J., Dec. nr. 23 din 2 mai 1990, Dos. nr. 37/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata s-a desfășurat în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La 2 mai 1990 s-a primit contestația formulată de A cu privire la candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 1 din 17 aprilie 1990.

În cuprinsul contestației se arată, în esență, că domnul Ion Iliescu nu poate candida pentru funcția de Președinte al României întrucât, în perioada dictaturii comuniste, deținând funcții importante în aparatul de partid și de stat, a contribuit, prin activitatea ce a desfășurat, la "otrăvirea" culturală și spirituală a tineretului, a cărmuit și dirijat întreaga acțiune privind tratamentul neomenos al

populației, încălcând astfel drepturile fundamentale ale omului, toate acestea găsindu-și explicația în originea sa socială (familie de comuniști ilegaliști) și în desăvârșirea instrucției politice la Moscova, iar în momentul de față a comis abuzuri care au avut ca urmare destabilizarea morală și economică a țării.

Contestația nu este întemeiată.

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

În raport de susținerile făcute prin contestație, cu ocazia soluționării procesului, n-au fost produse probe referitoare la fapte sau activități concrete ale domnului Ion Iliescu, care să-l facă incompatibil pentru candidatura la funcția de Președinte al României.

Contestația, fiind, deci, neîntemeiată, urmează a se respinge ca atare.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată sub nr. 1 din 17 aprilie 1990 la Biroul Electoral Central.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 2 mai 1990.

Comentariu:

Ocuparea de funcții de conducere în perioada comunistă, activitatea politică, originea socială, pregătirea politică nu reprezintă motive, reținute de legea electorală, de invalidare a candidaturii pentru funcția de Președinte al României. Aceste împrejurări sunt în afara cenzurii judiciare, urmând a fi eventual apreciate de electorat, prin urmare, sub aceste aspecte, contestația a fost în mod legal respinsă ca neîntemeiată.

Cu privire la cauza de ineligibilitate constând în săvârșirea de abuzuri în funcții politice și încălcarea drepturilor fundamentale ale omului, a se vedea Comentariul la Dec. nr. 1/1990.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Persoană care a ocupat funcții de conducere în perioada comunistă. Convingeri politice comuniste. Respingere ca neîntemeiată.*

C.S.J., Dec. nr. 24 din 2 mai 1990, Dos. nr. 39/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A privind candidatura pentru Președintele României a intimatului Ion Iliescu.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata s-a desfășurat în

conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației ca neîntemeiată.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor dosarului, constată următoarele:

La data de 2 mai 1990 s-a primit contestația formulată de A cu privire la candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 1 din 17 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnul Ion Iliescu nu poate candida pentru funcția de Președinte al României "pentru motivul de comunist convins ieri și astăzi care a deținut funcții de înaltă conducere și răspundere în partidul extremist P.C.R. și în stat timp îndelungat contribuind efectiv la nenorocirea României vreme de 45 de ani".

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 9 alin. 2 și 3, precum și art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, au domiciliul în țară, au o profesie sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice,

juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

Sușținerile contestatorului cu privire la coloratura politică a candidatului și funcțiile deținute de acesta în trecut constituie, prin ele însele, simple alegații, în baza cărora nu se poate reține vreun temei de fapt și de drept, din cele prevăzute de lege, care să conducă la infirmarea candidaturii intimatului.

În referire la ultima susținere, în sensul căreia intimatul - în acele funcții politice - ar fi "contribuit efectiv la nenorocirea României vreme de 45 de ani", contestatorul nu a depus și nici cel puțin nu a invocat vreo dovadă, de natură a fi administrată din oficiu, spre verificarea acestei afirmații.

Întrucât domnul Ion Iliescu, candidat la președinția României, nu se află deci în nici una din situațiile prevăzute de textele de lege menționate, contestația formulată în cauză, privind candidatura acestuia, nu este fondată și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată sub nr. 1 din 17 aprilie 1990 la Biroul Electoral Central.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi,

2 mai 1990.

Comentariu:

Convingerile politice ale candidatului, activitatea sa politică anterioară și funcțiile ocupate de acesta în trecut nu reprezintă, prin ele însele, motive de invalidare a candidaturii prezidențiale, neîscriindu-se între cazurile de ineligibilitate expres și limitativ enumerate de lege. Respingerea contestației ca neîntemeiată este corectă.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Persoană care a ocupat funcții de conducere în perioada comunistă. Încălcarea drepturilor fundamentale ale omului. Respingere ca neîntemeiată.*

C.S.J., Dec. nr. 27 din 2 mai 1990, Dos. nr. 23/1990

S-a luat în examinare, potrivit art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de Asociația A, Forumul B, Liga C, precum și de Alianța D privind candidatura domnului Ion Iliescu la funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, soluționarea cauzei a avut loc potrivit dispozițiilor art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a

pus concluzii de respingerea contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea actelor dosarului,
constată următoarele:

La 29 aprilie 1990, Asociația A, Forumul B, Liga C, precum și Alianța D, organizații nepolitice, au introdus contestație cu privire la candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României.

În motivarea contestației se arată, în esență, că domnul Ion Iliescu a deținut, sub regimul comunist, funcții importante în aparatul de stat și politic, funcții în care a comis fapte în legătură cu libertatea de organizare a studenților și tineretului, cu dreptul de exprimare liberă a opiniilor politice și, totodată, nu s-a opus deciziilor luate în timpul dictaturii.

Potrivit art. 10 din Decretul-Lege pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României nr. 92/1990, nu pot fi alese în organismul și funcția menționate, printre altele, persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

Întrucât în cadrul soluționării acestei pricini n-au fost produse probe referitoare la fapte sau activități concrete ale domnului Ion Iliescu care să-l facă incompatibil pentru candidatura la funcția de Președinte al României, contestația intentată în cauză este neîntemeiată și urmează a se respinge ca atare.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de Asociația A, Forumul B, Liga C, precum și de Alianța D, privind candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 1 din 17 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 2 mai 1990.

Comentariu:

Cu privire la motivele de contestare a unei candidaturi prezidențiale constând în ocuparea de funcții politice de conducere în regimul comunist și la încălcarea drepturilor fundamentale ale omului, a se vedea comentariile la Dec. nr. 1/1990 și Dec. nr. 47/1990.

De asemenea, nu este un motiv legal de invalidare a candidaturii pentru funcția de Președinte al României faptul că, în aceste funcții, candidatul nu s-ar fi opus deciziilor luate în timpul dictaturii, atâta timp cât nu se invocă și nu se face dovada existenței vreunei dintre ineligibilitățile instituite de lege, adică săvârșirea de abuzuri, încălcarea drepturilor fundamentale ale omului sau angajarea de represiiuni.

Sub aspect procedural, potrivit art. 41 alin. 3 din Decretul-Lege nr. 92/1990, candidaturile prezidențiale pot fi contestate numai de cetățeni, partide sau alte formațiuni politice. În cauză, contestația a fost introdusă de organizații nepolitice,

care nu au capacitate juridică electorală, deci nici dreptul de a formula contestații contra candidaturilor. Prin urmare, contestația trebuia respinsă pe motivul lipsei capacității procesuale active, deci fără a mai intra în cercetarea fondului cauzei, iar nu ca neîntemeiată, cum în mod greșit a procedat instanța supremă.

◆ *Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Persoană care a ocupat funcții de conducere în perioada comunistă. Încălcarea drepturilor fundamentale ale omului. Persoană care nu s-a opus deciziilor de represiune. Respingere ca neîntemeiată.*

C.S.J., Dec. nr. 29 din 2 mai 1990, Dos. nr. 29/1990

S-a luat în examinare, potrivit art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A, împreună cu alte 1040 persoane, privind candidatura domnului Ion Iliescu la funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata a avut loc în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea actelor dosarului,

constată următoarele:

La data de 29 aprilie 1990, A, împreună cu alte 1040 persoane, a introdus contestație cu privire la candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României.

În cuprinsul contestației se arată, în esență, că domnul Ion Iliescu a deținut, sub regimul comunist, funcții importante în aparatul de stat și politic, funcții în care a comis fapte în legătură cu libertatea de organizare a studenților și tineretului, cu dreptul de liberă exprimare a ideilor și opiniilor politice, și, totodată, nu s-a opus deciziilor de represiune luate în timpul dictaturii.

Potrivit prevederilor art. 10 din Decretul-Lege pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României nr. 92/1990, nu pot fi alese în organismul și funcția menționate, printre altele, persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

În raport de susținerile făcute prin contestație, cu ocazia soluționării pricinii, n-au fost produse probe referitoare la fapte sau activități concrete ale domnului Ion Iliescu care să-l facă incompatibil pentru candidatura la funcția de Președinte al României.

Contestația, fiind, deci, neîntemeiată, urmează a se respinge ca atare.

Pentru aceste motive, în numele legii,

decide:

Respinge contestația formulată de A, împreună cu alte 1040 persoane, privind candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 1 din 17 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 2 mai 1990.

Comentariu:

Cu privire la motivele de invalidare a candidaturii prezidențiale, invocate în cauză, a se vedea Comentariul la Dec. nr. 27/1990.

Cu privire la introducerea contestației de mai multe persoane împreună, a se vedea Comentariul la Dec. nr. 26/1990. Trebuie făcută însă precizarea că, întrucât contestația a fost făcută de mai multe persoane fizice împreună, trebuia ca toate acestea să figureze în conținutul deciziei, pentru a putea fi, eventual, invocată, într-o altă cauză, autoritatea de lucru judecat.

◆Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Încălcarea drepturilor fundamentale ale omului. Respingere ca neîntemeiată.

C.S.J., Dec. nr. 35 din 2 mai 1990, Dos. nr. 24/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de Forumul A, Asociația B și Alianța C împotriva candidaturii domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României.

Pentru Asociația B și Forumul A s-a prezentat avocatul D, cu delegația nr. [...] din [...].

Reprezentantul ales a cerut completului să se abțină și, la răspunsul acestuia negativ, nu a formulat cerere de recuzare.

În continuare, a solicitat proba cu doi martori, cerere ce a fost admisă, procedându-se la ascultarea martorului E, a cărui declarație a fost consemnată și atașată la dosarul cauzei.

Întrebările puse de reprezentantul Procuraturii Generale, fiind apreciate ca neconcludente, au fost respinse ca atare.

După ascultarea acestui martor, apărarea a renunțat la audierea celui de-al doilea martor.

Nemaifiind alte cereri și cauza fiind în stare de judecată, s-a dat cuvântul pe fond.

Reprezentantul ales al contestatorilor a susținut oral motivele din cererea scrisă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației, arătând că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 29 aprilie 1990 s-a primit contestația introdusă de Forumul A, Asociația

B și Alianța C împotriva candidaturii domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 1 din 17 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnul Ion Iliescu nu poate candida pentru funcția de Președinte al României întrucât se face vinovat de următoarele acțiuni potrivnice drepturilor omului și ale cetățeanului, astfel:

- organizarea, la 28 ianuarie 1990, a unei operații de represalii și de intimidare, cu caracter violent, îndreptată contra libertății de exprimare și de manifestare a românilor;

- folosirea abuzivă a fondurilor statului, din care s-au plătit contra-manifestanții scoși din producție la 29 ianuarie 1990 și mijloacele de transport cu care au fost aduși la București din toată țara;

- procedura ilegală folosită împotriva persoanelor arestate la 18 februarie 1990 în Piața Victoriei, atât în perioada de anchetă, cât și în cursul procesului;

- expulzări arbitrării și retrageri ilegale de viză de intrare în țară;

- încălcarea dreptului la informare și manipularea opiniei publice la adăpostul Decretului nr. 473 din perioada Ceaușescu - care subordonează Televiziunea Președintelui;

- maltratarea și arestarea abuzivă a participanților la demonstrația pașnică din Piața Universității, din dimineața zilei de 24 aprilie 1990.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 și art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr.

92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot, care au împlinit vârsta de 30 de ani, au domiciliul în țară, au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

În cauză, contestatorii nu au dovedit, cu depozitia martorului E, cele susținute în contestație și nici alte probe n-au fost administrate, de natură a face să se rețină vreun temei de fapt și de drept care să conducă la infirmarea candidaturii intimatului.

Întrucât domnul Ion Iliescu, candidat la președinția României, nu se află deci în nici una din situațiile prevăzute de textul menționat, contestația formulată în cauză, privind candidatura acestuia, nu este fondată și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de Forumul A, Asociația B și Alianța C privind candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 1 din 17 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 2 mai 1990.

Comentariu:

Unele din cauzele de ineligibilitate invocate în speță se înscriu între cele prevăzute de lege (art. 10 din Decretul-Lege nr. 92/1990), dar instanța a apreciat că ele nu au fost dovedite de către contestatori. Prin urmare, deoarece contestatorii nu au putut face dovada celor invocate (sarcina probei revenindu-le, fiind vorba de condiții negative), este legală soluția de respingere a contestației ca neîntemeiată. Același este situația și pentru celelelalte motive din contestație, care nici măcar nu se înscriu între cazurile legale de lipsire de dreptul de a fi ales.

Cu privire la incidentul de procedură relativ la abținerea judecătorilor, a se vedea Comentariul la Dec. nr. 22/1990.

Cu privire la proba cu martori, a se vedea Comentariul la Dec. nr. 22/1990.

Cu privire la participarea părților la judecarea contestației, a se vedea Comentariul la Dec. nr. 28/1990.

Cu privire la introducerea contestației de către organizații nepolitice, a se vedea Comentariul la Dec. nr. 27/1990. Prin urmare, contestația trebuia respinsă pe motivul lipsei capacității procesuale active, iar nu ca neîntemeiată, cum greșit a procedat instanța supremă, care nu mai trebuia să intre în cercetarea fondului cauzei.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Persoană bolnavă psihic și fără caracter. Persoană care a ocupat funcții de conducere în perioada comunistă. Săvârșirea de abuzuri în funcții politice și administrative. Respingere ca neîntemeiată.*

C.S.J., Dec. nr. 31 din 2 mai 1990, Dos. nr. 35/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata s-a desfășurat în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 29 aprilie 1990 s-a primit contestația formulată de A, domiciliat în [...], privind candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 1 din 17 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că persoana în cauză nu este sănătoasă psihic, nu are caracter și a săvârșit abuzuri în funcțiile politice și administrative ce le-a deținut în activitatea

sa, ca membru în nomenclatura partidului comunist.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 și art. 10 alin. 1 și 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi alese pentru funcția de Președinte al României persoanele cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, cu domiciliul în țară, care au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 alin. 1 și 2 din decretul-lege sus-menționat.

Potrivit art. 10 alin. 1 din acest act normativ, nu pot fi aleși alienații mintali și debili mintali puși sub interdicție, precum și persoanele lipsite de drepturile electorale pe durata stabilită prin hotărâre judecătorească de condamnare, iar potrivit alineatului 2 din același articol nu pot fi alese persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, al vechii poliții sau în miliție.

În cauză, contestatorul nu a depus și nici n-a invocat vreo dovadă de natură a face să se rețină un aspect care să conducă la infirmarea candidaturii intimatului.

În consecință, contestația formulată, fiind neîntemeiată, urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Iliescu la

funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 1 din 17 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 2 mai 1990.

Comentariu:

Cu privire la ocuparea de funcții politice în timpul regimului comunist și la săvârșirea de abuzuri în aceste funcții, a se vedea Comentariile la Dec. nr. 1/1990 și Dec. nr. 47/1990.

Pretinsa lipsă de caracter a candidatului nu are relevanță în soluționarea cauzei, deoarece trăsăturile de caracter nu se află printre cauzele legale de ineligibilitate, ele scapând cenzurii instanțelor judecătorești și putând fi apreciate exclusiv de către electorat.

Cu privire la boala psihică, art. 10 alin. 1 din Decretul-Lege nr. 92/1990 prevede că nu pot fi aleși alienații și debili mintali puși sub interdicție. Este o condiție de fond negativă pentru existența dreptului de a fi ales. Prin urmare, nu candidatul trebuie să dovedească, la înregistrarea candidaturii, că nu este pus sub interdicție, ci contestatorul trebuie să aducă probe în acest sens. De asemenea, pretinsa boală psihică a candidatului, chiar dacă ar fi reală, nu este un motiv de invalidare a candidaturii, atâta timp cât acesta nu a fost pus sub interdicție.

Pentru aceste motive, apreciem ca legală soluția instanței de respingere a

contestației ca neîntemeiată.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Persoană care a săvârșit infracțiuni. Respingere ca neîntemeiată.*

C.S.J., Dec. nr. 36 din 2 mai 1990, Dos. nr. 27/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A și alte 9994 persoane, cu semnături în 48 caiete, împotriva candidaturii domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata desfășurându-se în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 29 aprilie 1990 s-a primit contestația introdusă de A și alte 9994 persoane, cu semnături în 48 caiete, împotriva candidaturii domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 1 din 17 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnul Ion Iliescu nu poate

candida pentru funcția de Președinte al României întrucât ar fi încălcat în mod repetat dispozițiile art. 205 Cod penal, care sancționează insulta, art. 206 Cod penal, care sancționează calomnia, și art. 324 Cod penal, care sancționează instigarea publică și apologia infracțiunii.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 și art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, cu domiciliul în țară, au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

În cauză, contestatorul nu a depus și nu a invocat măcar vreo dovadă, pentru a fi administrată chiar și din oficiu, de natură a face să se rețină vreun temei de fapt și de drept care să conducă la infirmarea candidaturii intimatului.

Întrucât domnul Ion Iliescu, candidat la președinția României, nu se află deci în nici una din situațiile prevăzute de textul menționat, contestația formulată în cauză, privind candidatura acestuia, nu este fondată și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A și alte 9994 persoane, cu semnături în 48 caiete, privind candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 1 din 17 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 2 mai 1990.

Comentariu:

Potrivit art. 10 alin. 1 din Decretul-Lege nr. 92/1990, nu au dreptul de a alege persoanele lipsite de drepturi electorale, ca sancțiune penală, pe durata stabilită prin hotărârea judecătorească penală de condamnare.

Existența sancțiunii penale (complementare sau accesorii) a interzicerii pe timp limitat a drepturilor electorale este o condiție de fond pozitivă pentru a putea candida la funcția de Președinte al României. La depunerea candidaturii la Biroul Electoral Central, candidatul trebuie să prezinte certificatul de cazier judiciar, pentru a dovedi că nu se află în situația înscrisă în art. 10 alin. 1. Odată candidatura admisă, într-o eventuală contestație revine contestatorului să facă dovada existenței cauzei de ineligibilitate, deci să răstoarne prezumția de respectare, de către candidat, a tuturor condițiilor legale pentru a fi ales.

Simplul fapt al săvârșirii de

infracțiunii, invocat în cauză, chiar dacă ar fi fost dovedit, nu este suficient. Trebuie ca răspunderea penală să fi fost stabilită printr-o hotărâre penală definitivă și, în plus, să se fi aplicat pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor electorale ori să se regăsească condițiile pentru existența pedepsei accesorii a interzicerii acestor drepturi.

Cum în cauză nu s-a făcut dovada existenței sancțiunii penale a interzicerii drepturilor electorale, respingerea contestației ca nefondată reprezintă soluția corectă.

Cu privire la introducerea contestației de mai multe persoane împreună, a se vedea Comentariile la Dec. nr. 26/1990 și Dec. nr. 29/1990.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Persoană care a ocupat funcții de conducere în perioada comunistă. Încălcarea drepturilor fundamentale ale omului. Existența de procese penale pe rol. Respingere ca neîntemeiată.*

C.S.J., Dec. nr. 34 din 2 mai 1990, Dos. nr. 21/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A împotriva candidaturii domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României.

S-a prezentat contestatorul A, care a

susținut oral motivele din contestația scrisă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 29 aprilie 1990 s-a primit contestația introdusă de A împotriva candidaturii domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 1 din 17 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnul Ion Iliescu nu poate candida pentru funcția de Președinte al României întrucât anterior a ocupat funcții politice și administrative la cel mai înalt nivel, iar în prezent incită la violență și represiune contra populației ce se manifestă pașnic, pe care o și insultă, împiedicând totodată accesul la radio, televiziune și presă. S-a relevat, în același timp, că domnul Ion Iliescu este și chemat în judecată pentru săvârșirea unor infracțiuni.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 și art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățeni cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, au domiciliul în țară, au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-

Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

În cauză, contestatorul nu a depus și nu a invocat vreo dovadă, pentru a fi administrată chiar și din oficiu, de natură a face să se rețină vreun temei de fapt și de drept, din cele expres și limitativ prevăzute de lege, care să conducă la infirmarea candidaturii intimatului.

Referitor la ultimul aspect relevat în contestație, acțiunea penală se află într-o stare incipientă, neputându-se face aprecieri în lipsa unei hotărâri judecătorești definitive.

Întrucât domnul Ion Iliescu, candidat la prezidenția României, nu se află deci în nici una din situațiile prevăzute de textul menționat, contestația formulată în cauză, privind candidatura acestuia, nu este fondată și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 1 din 17 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 2 mai 1990.

Comentariu:

Motivele invocate în contestație, atâta timp cât nu se înscriu între cauzele de ineligibilitate expres și limitativ prevăzute de legea electorală și nu au fost dovedite de contestator, nu pot constitui motiv de invalidare a candidaturii pentru funcția de Președinte al României.

Cu privire la pretinsa săvârșire de infracțiuni, ca o cauză de lipsire de dreptul de a fi ales, a se vedea Comentariul la Dec. nr. 36/1990. În plus, nu numai că nu există o condamnare definitivă la interzicerea drepturilor electorale, ci procesul penal este pe rol, dar este și vorba de pretinse infracțiuni pentru care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a părții vătămate. Or, ar fi fost extrem de periculos ca legea electorală să fi prevăzut că o asemenea situație constituie motiv de ineligibilitate, deoarece o simplă plângere penală, chiar absolut nefondată, ar fi putut fi introdusă de un adversar politic, cu scopul exclusiv de a înlătura un candidat de la competiția electorală.

Prin urmare, noi apreciem hotărârea judecătorească drept corectă.

◆*Contestație privind respingerea candidaturii pentru Președintele României. Absența listei susținătorilor. Respingere ca neîntemeiată.*

C.S.J., Dec. nr. 10 din 28 aprilie 1990, Dos. nr. 10/1990

S-a luat în examinare, potrivit art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A, cu domiciliul în [...], împotriva refuzului Biroului Electoral Central de înscriere a candidaturii sale la funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata a avut loc conform dispozițiilor art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea actelor dosarului, constată următoarele:

La data de 27 aprilie 1990, A a introdus contestație împotriva refuzului Biroului Electoral Central de înscriere a sa drept candidat la funcția de Președinte al României.

În cuprinsul contestației se arată, în esență, că Biroul Electoral Central a refuzat înregistrarea sa drept candidat pentru funcția de Președinte al României la alegerile ce urmează să aibă loc la 20 mai 1990. În motivarea contestației, se mai arată că, deși nu a prezentat lista susținătorilor, contestatorul și-a rezervat acest drept după înregistrarea candidaturii sale.

Potrivit art. 11 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, candidaturile pentru aceste organe se propun de către partide sau alte formațiuni politice, pentru Președintele României putându-se prezenta și candidaturi independente. Textul condiționează primirea

tuturor depunerilor de existența unui număr de cel puțin 100.000 de susținători.

În conformitate cu dispozițiile art. 39 alin. 2 din același act normativ, propunerile pentru Președintele României se depun la Biroul Electoral Central, care, potrivit prevederilor art. 40, în cazul candidaților independenți se primesc numai pe baza listei susținătorilor.

În cauză, contestatorul A nu a făcut dovada că s-a adresat, în condițiile legii, Biroului Electoral Central pentru înregistrarea candidaturii sale la funcția de Președinte al României și că acest organ i-ar fi refuzat cererea de înscriere.

Pe de altă parte, așa cum rezultă din chiar cuprinsul contestației, acesta nu a prezentat lista cu cei 100.000 de susținători ai săi, obligație pe care nu și-a îndeplinit-o nici cu ocazia soluționării contestației de către Curtea Supremă de Justiție.

Față de cele arătate, contestația introdusă de A, nefiind întemeiată, urmează a se respinge ca atare.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A, cu domiciliul în [...], privind neînregistrarea candidaturii sale la funcția de Președinte al României, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Definitivă și executorie potrivit art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 28 aprilie 1990.

Comentariu:

Existența unei liste cuprinzând minimum 100.000 susținători este, potrivit art. 11 și art. 40 din Decretul-Lege nr. 92/1990, o condiție de formă pentru depunerea candidaturii pentru funcția de Președinte al României. Ea vizează garantarea unui nivel minim de reprezentativitate pentru candidații la funcția supremă în stat, oprind candidaturile absolut neînsemnate, deci ale unor persoane care nu au reușit să întrunească măcar un asemenea număr de susținători.

În același timp, este vorba de o condiție pozitivă, deci a cărei îndeplinire trebuie dovedită de candidat la momentul depunerii candidaturii la Biroul Electoral Central. În absența listei susținătorilor, acest organ nu are dreptul să înregistreze vreo candidatură prezidențială; prin urmare, candidații nu își pot depune candidaturile, sub rezerva prezentării ulterioare a acestor liste.

Trebuie deci relevat faptul că depunerea listelor trebuie să se facă la Biroul Electoral Central, în momentul în care se solicită înscrierea candidaturii. Sub acest aspect, este nelegală soluția, ce rezultă din interpretarea deciziei Curții Supreme de Justiție, în sensul că este posibilă prezentarea respectivelor liste și direct în fața instanței judecătorești de contencios electoral prezidențial. Curtea Supremă de Justiție verifică legalitatea admiterii sau respingerii candidaturilor, deci legalitatea hotărârilor Biroului Electoral Central, dar nu se poate substitui acestuia; or, dacă

listele pot fi depuse direct instanței, înseamnă că aceasta are competența de a aprecia validitatea lor și de a hotărî înregistrarea (sau respingerea înregistrării candidaturii), fapt ce reprezintă un exces de putere.

Cu rezerva anterior făcută, soluția de respingere a contestației ca neîntemeiată este legală.

◆*Contestație privind respingerea candidaturii pentru Președintele României. Absența listei susținătorilor. Respingere ca neîntemeiată.*

C.S.J., Dec. nr. 11 din 28 aprilie 1990, Dos. nr. 11/1990

S-a luat în examinare, potrivit art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A, din [...], privind neînregistrarea candidaturii sale la funcția de Președinte al României.

În lipsa contestatorului, care nu a fost citat, judecata a avut loc conform dispozițiilor art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea actelor dosarului, constată următoarele:

La data de 27 aprilie 1990, s-a primit contestația introdusă de A privind

neînregistrarea, de către Biroul Electoral Central, a candidaturii sale la funcția de Președinte al României.

În cuprinsul contestației se fac aprecieri în legătură cu dispoziția legală privind numărul de susținători pe care trebuie să-l întrunească candidaturile la funcția de Președinte al României, contestatorul precizând că i-a fost imposibil să obțină semnăturile celor 100.000 de susținători, astfel cum a menționat și în cererea ce a depus la Biroul Electoral Central, la data de 27 aprilie 1990.

Contestația nu este întemeiată.

Potrivit art. 11 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, candidaturile pentru aceste organe se propun de către partide sau alte formațiuni politice, pentru Președintele României putându-se prezenta și candidaturi independente. Textul condiționează primirea tuturor depunerilor de existența unui număr de cel puțin 100.000 de susținători.

În conformitate cu dispozițiile art. 39 alin. 2 din același act normativ, propunerile pentru Președintele României se depun la Biroul Electoral Central, care, potrivit prevederilor art. 40, în cazul candidaților independenți se primesc numai pe baza listei susținătorilor.

În cauză, contestatorul A nu a făcut dovada că s-a adresat, în condițiile legii, Biroului Electoral Central pentru înregistrarea candidaturii sale la funcția de Președinte al României și că acest organ i-ar fi refuzat cererea de înscriere.

Pe de altă parte, așa cum rezultă din chiar cuprinsul contestației, acesta n-a

prezentat lista cu cei 100.000 de susținători ai săi, obligație pe care nu și-a îndeplinit-o nici cu ocazia soluționării contestației de către Curtea Supremă de Justiție.

Față de cele arătate, contestația introdusă de A, nefiind întemeiată, urmează a se respinge ca atare.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A, cu domiciliul în [...], privind neînregistrarea candidaturii sale la funcția de Președinte al României.

Definitivă și executorie potrivit art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 28 aprilie 1990.

Comentariu:

A se vedea Comentariul la Dec. nr. 10/1990.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Mijloace dolosive pentru obținerea de semnături pe lista susținătorilor. Respingere ca neîntemeiată.*

C.S.J., Dec. nr. 17 din 2 mai 1990, Dos. nr. 19/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A, B, C,

D, E, F, G, H și I privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata s-a desfășurat în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 29 aprilie 1990 s-a primit contestația formulată de A, B, C, D, E, F, G, H și I privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că pentru depunerea candidaturii domnului Ion Rațiu au fost folosite cca 800 semnături de adeziune obținute prin inducerea în eroare a locuitorilor din Comuna J, Județul K, de către preotul paroh L de la biserica ortodoxă din localitatea amintită.

Prin contestație se solicită ca, la verificarea condițiilor cerute de lege pentru depunerea candidaturii, să nu se ia în considerare semnăturile obținute în modul arătat și să fie anulată înregistrarea candidaturii.

Contestația nu este întemeiată.

Potrivit art. 11 alin. 1 și 3 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, candidaturile pentru funcția de Președinte al României pot fi depuse dacă au cel puțin

100.000 de susținători.

La înregistrarea candidaturii domnului Ion Rațiu au fost prezentate semnăturile de adeziune a unui număr de 109.867 persoane.

Contestatorii nu au depus și nici nu au invocat vreo dovadă în confirmarea susținerilor lor privind obținerea unui număr de semnături prin mijloace dolosive.

De altfel, chiar în condițiile neluării în seamă a semnăturilor contestatorilor, care pretind că au fost induși în eroare la data adeziunii lor, condiția legală referitoare la numărul minim de susținători pentru depunerea candidaturii la funcția de Președinte al României rămâne îndeplinită.

În consecință, contestația formulată în cauză este nefondată și urmează să fie respinsă.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A, B, C, D, E, F, G, H și I privind candidatura domnului Ion Rațiu, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990, pentru funcția de Președinte al României.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 2 mai 1990.

Comentariu:

Existența unei liste cuprinzând minimum 100.000 susținători este, potrivit art. 11 și art. 40 din Decretul-Lege nr. 92/1990, o condiție de formă pentru depunerea candidaturii pentru funcția de Președinte al

României. Ea vizează garantarea unui nivel de reprezentativitate pentru candidații la funcția supremă în stat, oprind candidaturile absolut neînsemnate, adică ale unor persoane care nu au reușit să întrunească măcar un asemenea număr de susținători.

În același timp, este vorba de o condiție pozitivă, deci a cărei îndeplinire trebuie dovedită de candidat la momentul depunerii candidaturii la Biroul Electoral Central. În absența listei susținătorilor, acest organ nu are dreptul să înregistreze vreo candidatură prezidențială; prin urmare, candidații nu își pot depune candidaturile, sub rezerva prezentării ulterioare a acestor liste.

Susținerea candidaturii trebuie să fie reală, deci numele și semnăturile din listele susținătorilor trebuie să fie autentice. Realitatea acestor date se atestă fie de partidul care susține candidatura, prin propunerea pe care acesta o depune la Biroul Electoral Central, fie de către candidatul independent, printr-o declarație autenticată de notariatul de stat.

Este însă evident că este absolut imposibil ca, fie conducerea partidului, fie candidatul independent, să verifice realitatea datelor din liste, precum și modul în care susținătorii și-au dat consimțământul. De aceea, trebuie făcută distincție după cum aceștia au acționat cu bună-credință, caz în care se află în eroare, ori în mod intenționat au falsificat date din lista susținătorilor.

În primul caz, buna-credință trebuie protejată, deci nu trebuie să se ajungă la nulitatea întregii liste (o soluție contrară

ar permite imediat unui provocator să își modifice singur semnătura, iar apoi să invoce aceasta într-o contestație, înlăturând un candidat la funcția de Președinte al României), ci numai a semnăturilor nevalabile (fie că aparțin unor persoane care nu există ori nu au capacitate electorală, fie că este viciat consimțământul exprimat). Pentru a preveni ca, prin invalidarea unor susținători, să se ajungă la scăderea numărului acestora sub pragul de 100.000, este necesar ca partidul sau candidatul independent să își ia o marjă de siguranță, care să îl pună la adăpost de asemenea consecințe nedorite. De asemenea, printr-o acțiune separată, acesta poate solicita daune de la provocator, dovedind intenția frauduloasă a acestuia.

În cazul fraudei electorale însă, soluția trebuie să fie nulitatea întregii liste a susținătorilor, cu sancțiunea respingerii candidaturii (distinct de sancțiunile penale corespunzătoare). Ținând cont de faptul că buna-credință se prezumă, înseamnă că fraudă trebuie dovedită de către contestator.

Contestatorul care invocă neregularitatea anumitor susținători trebuie să facă această dovadă, putându-se recurge la orice mijloace de probă, inclusiv expertiză (dacă se pretinde că semnătura este falsă), relații de la poliție (dacă se susține că o persoană nu există, este minoră ori condamnată penal), martori sau interogatoriu (pentru dovedirea viciilor de consimțământ), dar cu condiția încadrării în termenul maxim de soluționare a contestației.

Dacă se dovedește această neregularitate

a unor susținători, pozițiile respective sunt înlăturate de pe listă, fără ca prin aceasta să se impiețeze asupra valorii juridice a restului listei (cu excepția situației în care numărul susținătorilor ar scădea sub numărul legal). Pentru a se anula întreaga listă, deci pentru a se respinge o candidatură, contestatorul trebuie să facă, separat, și dovada fraudei.

În speță, instanța a considerat că nu s-a făcut dovada neregularității susținătorilor, reținând, în plus, că, și în acest caz, oricum numărul de susținători rămas este suficient, și a respins contestația ca nefondată. Noi credem totuși că, în virtutea rolului său activ, instanța ar fi trebuit să ordone probe din oficiu. Dacă acest lucru ar fi fost imposibil poate pentru cazul tuturor celor 800 semnături invocate în contestație, mult mai repede s-ar fi putut stabili adevărul în cazul contestatorilor înșiși.

Chiar dacă, strict juridic, acest lucru nu ar fi avut vreo semnificație, numărul de susținători rămas fiind suficient și nefăcându-se dovada unei fraude, instanța a încălcat normele juridice referitoare la probe. Nu trebuie uitat că, și în absența unor consecințe juridice directe, despre neregularitățile privind candidaturile pentru funcția supremă în stat este interesat întregul electorat, care trebuie să își exprime opțiunea în cunoștință de cauză.

Pentru problema introducerii contestației de mai multe persoane împreună, a se vedea Comentariul de la Dec. nr. 26/1990.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Mijloace ilegale pentru obținerea de semnături pe lista susținătorilor. Respingere ca neîntemeiată.*

C.S.J., Dec. nr. 18 din 2 mai 1990, Dos. nr. 22/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de Partidul A împotriva candidaturilor domnilor Ion Rațiu, Radu Câmpeanu și Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României.

La apelul nominal a răspuns Partidul A, prin președintele său B, care a susținut contestația astfel cum a fost motivată în scris la dosar.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 29 aprilie 1990 s-a primit contestația formulată de Partidul A împotriva candidaturilor domnilor Ion Rațiu, Radu Câmpeanu și Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României, înregistrate la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990, nr. 2 din 19 aprilie 1990 și nr. 1 din 17 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține că există suspiciuni în legătură cu modul de obținere de către fiecare din cei trei candidați a celor 100.000 de semnături

necesare pentru depunerea candidaturii la funcția de Președinte al României.

Astfel, pentru domnii Ion Rațiu și Radu Câmpeanu, semnăturile au fost luate pe liste ca cele pentru Proclamația de la Timișoara, astfel că este posibil ca cei doi candidați să fi beneficiat de semnături acordate, de fapt, Proclamației de la Timișoara.

Pentru candidatul Ion Iliescu, semnăturile au fost strânse în întreprinderi, prin conducătorii acestora, astfel că salariații au fost nevoiți să semneze, cu sau fără voie.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 11 alin. 3 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, candidaturile pentru Președintele României propuse de partide și formațiuni politice, cât și candidaturile independente, pot fi depuse numai dacă au cel puțin 100.000 de susținători.

Se constată că candidaturile domnilor Ion Rațiu, Radu Câmpeanu și Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României au fost înregistrate la Biroul Electoral Central în condițiile legii, respectiv cu îndeplinirea condiției celor 100.000 susținători, condiție ce nu a fost contestată la acea dată.

În cauză, contestatorul, în susținerea celor afirmate - suspiciuni privind obținerea semnăturilor susținătorilor celor trei candidați - nu a depus și nici măcar nu a invocat o dovadă, de natură a fi administrată din oficiu, pentru verificarea susținerilor sale, care rămân, astfel, simple afirmații, în baza cărora nu se poate reține vreun temei

de fapt și de drept care să conducă la infirmarea candidaturilor domnilor Ion Rațiu, Radu Câmpeanu și Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României.

De altfel, supozițiile contestatorului urmează a se verifica sau nu prin opțiunile electorilor.

În consecință, contestația formulată, fiind neîntemeiată, urmează a se respinge ca atare.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de Partidul A contra candidaturilor domnilor Ion Rațiu, înregistrată sub nr. 3 din 22 aprilie 1990, Radu Câmpeanu, înregistrată sub nr. 2 din 19 aprilie 1990, și Ion Iliescu, înregistrată sub nr. 1 din 17 aprilie 1990, la Biroul Electoral Central, pentru funcția de Președinte al României.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 2 mai 1990.

Comentariu:

Cu privire la condiția existenței unui număr minim de susținători, a se vedea Comentariul de la Dec. nr. 17/1990.

Cu privire la introducerea unei singure contestații împotriva mai multor candidați, a se vedea Comentariul la Dec. nr. 26/1990.

◆ *Contestație privind admiterea*

candidaturii pentru Președintele României. Persoană care nu vorbește corect limba română. Respingere ca neîntemeiată.

C.S.J., Dec. nr. 14 din 28 aprilie 1990, Dos. nr. 14/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A împotriva candidaturii domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata s-a desfășurat în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor dosarului, constată următoarele:

La data de 28 aprilie 1990 s-a primit contestația introdusă de A împotriva candidaturii domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 2 din 19 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnul Radu Câmpeanu nu poate candida pentru funcția de Președinte al României întrucât nu vorbește corect limba română.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 și art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a

Președintelui României, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, au domiciliul în țară, au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

În cauză, contestatorul nu a depus și nu a invocat măcar vreo dovadă, pentru a fi administrată chiar și din oficiu, de natură a face să se rețină vreun temei de fapt și de drept care să conducă la infirmarea candidaturii intimatului.

Întrucât domnul Radu Câmpeanu, candidat la președinția României, nu se află deci în nici una din situațiile prevăzute de textul menționat, contestația formulată în cauză, privind candidatura acestuia, nu este fondată și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A privind candidatura domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 2 din 19 aprilie 1990.

Definitivă și executorie, conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi,

28 aprilie 1990.

Comentariu:

Cunoașterea limbii române nu este o cauză de ineligibilitate prevăzută de Decretul-Lege nr. 92/1990. Datorită acestui fapt, instanța a respins contestația ca nefondată.

În opinia noastră, cu tot caracterul expres și limitativ al enumerării situațiilor în care o persoană este lipsită de dreptul de a fi aleasă, credem totuși că o altă interpretare se impune.

Limba română este limba oficială a statului român, deci limba în care se exprimă autoritățile publice (atât oral, cât și în scris). Prin urmare, există obligația funcționarilor publici de a cunoaște limba oficială a statului. Având în vedere și faptul că Președintele României este cea mai înaltă magistratură în stat, fiind șeful acestuia, este de neconceput ca persoana ce ocupă această funcție (și, prin urmare, și persoanele care candidează) să nu cunoască limba oficială a statului. Putem vorbi aici de o cutumă constituțională, deci necunoașterea limbii române constituie, credem noi, un motiv de invalidare a unei candidaturi prezidențiale.

Cunoașterea limbii române este o condiție de fond pentru existența dreptului de a fi ales. Ea este o condiție negativă, deci a cărei îndeplinire se prezumă, netrebuind să fie dovedită de candidat la înregistrarea candidaturii. Contestatorul trebuie să facă dovada contrară.

Se pune însă întrebarea ce înseamnă

cunoașterea limbii române. Noi credem că este vorba de un nivel mediu, care permite unei persoane să înțeleagă și să se facă înțeleasă (oral și în scris), deci să comunice. În nici un caz însă, faptul că o persoană face greșeli de gramatică, fonetice, are un accent regional ori străin etc. nu semnifică necunoașterea limbii române, deci nu atrage invalidarea candidaturii, ci constituie elemente în afara cenzurii judiciare, lăsate la suverana apreciere a alegătorilor.

În concluzie, noi apreciem că soluția respingerii contestației ca neîntemeiată este corectă, doar motivarea fiind greșită.

◆Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Persoană care nu vorbește corect limba română. Respingere ca neîntemeiată.

C.S.J., Dec. nr. 15 din 28 aprilie 1990, Dos. nr. 15/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A împotriva candidaturii domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata s-a desfășurat în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.
Curtea,

Asupra contestației de față,
Din examinarea lucrărilor din dosar,
constată următoarele:

La data de 28 aprilie 1990 s-a primit
contestația introdusă de A împotriva
candidaturii domnului Ion Rațiu pentru
funcția de Președinte al României,
înregistrată la Biroul Electoral Central sub
nr. 3 din 22 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în
esență, că domnul Ion Rațiu nu poate candida
pentru funcția de Președinte al României
întrucât nu vorbește corect limba română.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3
și art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr.
92/1990 pentru alegerea parlamentului și a
Președintelui României, au dreptul de a fi
aleși pentru funcția de Președinte al
României cetățenii cu drept de vot care au
împlinit vârsta de 30 de ani, au domiciliul
în țară, au o profesiune sau ocupație legală
și care nu se află în vreuna din situațiile
arătate în art. 10 din lege.

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-
Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele
care au săvârșit abuzuri în funcții politice,
juridice și administrative, care au încălcat
drepturile fundamentale ale omului, precum și
persoanele care au organizat sau au fost
instrumente ale represiunii în cadrul
organelor de securitate, vechea poliție și în
miliție.

În cauză, contestatorul nu a depus și nu
a invocat măcar vreo dovadă, pentru a fi
administrată chiar și din oficiu, de natură
a face să se rețină vreun temei de fapt și de
drept care să conducă la infirmarea

candidaturii intimatului.

Întrucât domnul Ion Rațiu, candidat la președinția României, nu se află deci în nici una din situațiile prevăzute de textul menționat, contestația formulată în cauză, privind candidatura acestuia, nu este fondată și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990.

Definitivă și executorie, conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 28 aprilie 1990.

Comentariu:

A se vedea Comentariul la Dec. nr. 14/1990.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Absență din țară timp îndelungat. Lipsă de patriotism. Viitoarea politică pe care o va promova. Existența de legături apropiate cu fostul monarh. Incertitudine asupra numelui real. Caracterul provizoriu al actului de identitate. Respingere ca neîntemeiată.*

C.S.J., Dec. nr. 6 din 27 aprilie 1990, Dos. nr. 6/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A, B, C, D și E privind candidatura pentru Președintele României a intimatului Ion Rațiu.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata s-a desfășurat în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației, ca neîntemeiată.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor dosarului, constată următoarele:

La data de 26 aprilie 1990, s-a primit contestația introdusă de A, B, C, D și E împotriva candidaturii intimatului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnul Ion Rațiu nu poate candida pentru funcția de Președinte al României întrucât:

- este greu de acceptat ca, în situația în care a lipsit din țară timp de 50 de ani, bucurându-se de condiții de viață deosebite, să candideze la funcția de Președinte al României, cu atât mai mult cu cât se îndoiesc că o face numai din patriotism, date fiind legăturile apropiate cu ex-Regele Mihai, în considerarea căroră "imediat ce va ieși Președinte va face referendum pentru readucerea monarhiei în țară" și va refuza

colaborarea cu Frontul Salvării Naționale";
- nefăcându-și publică autobiografia, contestatorii nu pot ști numele adevărat al candidatului, Iancu Rațiu, Ionaș Rațiu sau Ion Rațiu, și nici dacă buletinul său de identitate este provizoriu și numai pentru un an.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 9 alin. 2 și 3, precum și art. 10 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 ani, au domiciliul în țară, au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

Sușinerile contestatorilor, mai exact supozițiile avansate de aceștia, sunt în afara cenzurii judiciare, ele urmând a se verifica sau nu prin opțiunile alegătorilor.

În cauză, contestatorii nu au depus și nici cel puțin nu au invocat vreo dovadă, de natură a fi administrată din oficiu, spre verificarea acestor sușineri, care rămân astfel simple afirmații, în baza cărora nu se poate reține vreun temei de fapt și de drept, din cele prevăzute de lege, care să conducă

la infirmarea candidaturii intimatului.

În referire la ultimele susțineri, temerea contestatorilor este nejustificată în raport de probele atașate Dosarului nr. 3/1990 al Biroului Electoral Central, respectiv copia xeroxată a actului de identitate seria [...] nr. [...], emis de poliția română, contractul de închiriere cu ICRAL [...], înregistrat sub nr. [...] din 1990, toate aceste acte oficiale sub numele de Ion Rațiu, sub același nume aparând în calitate de autor al celor trei monografii publicate în străinătate în anii 1957 ("Policy for the West"), 1986 ("Moscow challenges the world") și 1990 ("România de astăzi - comunism sau independență?").

Întrucât domnul Ion Rațiu, candidat la președinția României, nu se află deci în nici una din situațiile prevăzute de textele de lege menționate, contestația formulată în cauză, privind candidatura acestuia, nu este fondată și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A, B, C, D și E privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 27 aprilie 1990.

Comentariu:

Absența din țară un timp îndelungat, înainte de alegeri, nu este un motiv de

ineligibilitate reținut de legea electorală.

Existența de legături cu fostul monarh și lipsa de patriotism nu constituie cauze de lipsire de dreptul de a fi ales. În mod corect, instanța a reținut că ele sunt în afara cenzurii judiciare, deci că pot fi, eventual, dacă ar fi adevărate, sancționate numai de către alegători. Prin urmare, în mod inutil instanța afirmă că aceste împrejurări nu au fost dovedite de contestator.

Candidatul pentru funcția de Președinte al României are obligația să-și indice corect și complet numele și prenumele (această obligație reiese și din interpretarea art. 42, care impune Biroului Electoral Central să dea publicității aceste date), eventualele incorectitudini putând fi contestate, dar trebuind să fie dovedite de cel care le invocă, ceea ce nu s-a întâmplat în cauză.

Caracterul provizoriu al actului de identitate, invocat de contestator, și dacă ar fi fost dovedit, nu ar fi avut nici o relevanță, neputând duce la respingerea candidaturii.

Cu privire la introducerea contestației de mai multe persoane împreună, a se vedea Comentariul la Dec. nr. 26/1990.

Soluția la care s-a oprit instanța este corectă.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Absență din țară timp îndelungat. Conduită imorală. Vârstă înaintată. Respingere ca neîntemeiată.*

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A, în numele salariaților de la Întreprinderea B, privind candidatura domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata s-a desfășurat în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 26 aprilie 1990 s-a primit contestația introdusă de A, în numele salariaților de la Întreprinderea B, privind candidatura domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 2 din 19 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnul Radu Câmpeanu nu poate candida pentru funcția de Președinte al României întrucât a lipsit din țară un număr de 17 ani, a avut în străinătate o conduită imorală și că are o vârstă înaintată, care nu-l recomandă pentru această funcție.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au

dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, au domiciliul în țară, au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

În cauză, contestatorul nu a depus și nu a invocat măcar vreo dovadă, pentru a fi administrată chiar și din oficiu, în confirmarea susținerilor referitoare la conduita intimatului.

Cât privește celelalte susțineri, dispozițiile legale sus-citate nu instituie interdicții în legătură cu limita de vârstă a candidatului și nici cu absența temporară din România.

În consecință, contestația formulată, fiind neîntemeiată, urmează a se respinge ca atare.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A, în numele salariaților de la întreprinderea B, privind candidatura domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 2 din 19 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 27 aprilie 1990.

Comentariu:

Legea electorală nu consideră drept cauză de ineligibilitate absența îndelungată din țară, conduita imorală sau vârsta înaintată a candidaților.

Nu se cere existența unui domiciliu în țară o anumită perioadă de timp înainte de alegeri, după cum nu se cere nici dovada unei conduite morale a candidatului. Așa fiind, apare ca inutilă aprecierea instanței, în sensul că nu s-a făcut dovada, de către contestator, a imoralității candidatului, deoarece, nici în acest caz, infirmarea candidaturii nu ar fi fost posibilă.

Cât privește vârsta candidaților, legea instituie o limită minimă, dar nu și una maximă.

Toate aspectele invocate în contestație nu pot face obiectul cenzurii judiciare, ci pot fi doar avute în vedere de alegători, astfel încât soluția instanței, care a respins contestația ca neîntemeiată, este legală.

Cu privire la introducerea contestației de către o persoană în numele unui grup, trebuie reținut că un grup de persoane, ca subiect distinct de drept, nu are capacitate electorală proprie, deci o astfel de contestație trebuie respinsă pe motivul lipsei calității procesuale active. Dacă este vorba de mai multe persoane fizice care își exercită împreună dreptul de a introduce o contestație, ele pot fi reprezentate. A se vedea și Comentariile la Dec. nr. 26/1990, Dec. nr. 29/1990 și Dec. nr. 49/1990.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Absență din țară timp îndelungat. Inexistența informațiilor privind studiile, ocupația din străinătate, starea civilă. Viitoarea*

politică pe care o va promova. Existența de legături strânse cu fostul monarh. Trăsături de caracter. Respingere ca neîntemeiată.

C.S.J., Dec. nr. 5 din 27 aprilie 1990, Dos. nr. 5/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A, B, C, D, și E privind candidatura domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata desfășurându-se în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 26 aprilie 1990, s-a primit contestația introdusă de A, B, C, D și E împotriva candidaturii domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 2 din 19 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnul Radu Câmpeanu nu poate candida pentru funcția de Președinte al României întrucât a lipsit din țară timp de 17 ani, politica pe care o preconizează ar duce țara la dezastru, nu este sigur ce studii are, nu știe cu ce s-a ocupat la Paris, de câte ori a fost căsătorit și cu

cine. Se susține, de asemenea, că intimatul are legături strânse cu ex-Regele Mihai și că are o atitudine arogantă și dictatorială.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 și art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, au domiciliul în țară, au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

În cauză, contestatorul nu a depus și nu a invocat măcar vreo dovadă, pentru a fi administrată chiar și din oficiu, de natură a face să se rețină vreun temei de fapt și de drept care să conducă la infirmarea candidaturii intimatului.

Întrucât domnul Radu Câmpeanu, candidat la președinția României, nu se află deci în nici una din situațiile prevăzute de textul de lege menționat, contestația formulată în cauză, privind candidatura acestuia, nu este fondată și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A, B,

C, D și E privind candidatura domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 2 din 19 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 27 aprilie 1990.

Comentariu:

Decretul-Lege nr. 92/1990 nu impune, pentru a fi ales Președinte al României, condiții cu privire la o anumită durată a domiciliului în țară, astfel încât, sub acest aspect, contestația nu este întemeiată.

De asemenea, nu se cer nici un fel de condiții cu privire la studii, stare civilă, ocupație anterioară. Așa fiind, absența informațiilor în acest sens nu poate constitui un element de infirmare a candidaturii, ci, eventual, doar împrejurări de care alegătorii pot ține seama atunci când își exprimă opțiunea.

Comportamentul candidatului și presupusa existență de legături cu fostul suveran nu se înscriu, nici ele, în condițiile prevăzute de lege care să afecteze dreptul de a fi ales.

Supozițiile avansate de contestator cu privire la posibilul caracter nociv al viitoarei politici pe care o va promova candidatul, dacă va fi ales, sunt în afara cenzurii judiciare, numai electoratul putându-se pronunța asupra programului politic propus de acesta.

Având în vedere aceste considerații, apreciem că soluția instanței supreme este legală.

Cu privire la introducerea contestației de mai multe persoane împreună, a se vedea Comentariul la Dec. nr. 26/1990.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Inexistența informațiilor privind trăsăturile de caracter și starea civilă. Absența din țară timp îndelungat. Nivel de trai ridicat în străinătate. Respingere ca neîntemeiată.*

C.S.J., Dec. nr. 20 din 2 mai 1990, Dos. nr. 31/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A privind candidaturile pentru Președintele României ale intimaților Radu Câmpeanu și Ion Rațiu.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata s-a desfășurat în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației ca neîntemeiată.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor dosarului, constată următoarele:

La data de 2 mai 1990 s-a primit contestația introdusă de A împotriva candidaturilor intimaților Radu Câmpeanu și Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrate la Biroul Electoral

Central sub nr. 2 din 19 aprilie 1990 și nr. 3 din 22 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnii Radu Câmpeanu și Ion Rațiu nu pot candida pentru funcția de Președinte al României întrucât:

- nefăcându-și publice autobiografiile, situația lor morală și familială nu este cunoscută de alegători, astfel că aceștia nu pot ști "dacă au familie, dacă și-au părăsit soțiile în alte țări și dacă au datorii personale în alte țări";

- este greu de acceptat ca, în situația în care au venit în țară după 50 de ani, timp în care s-au bucurat în străinătate de condiții de viață deosebite, să candideze la funcția de Președinte al României.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3, precum și art. 10 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, au domiciliul în țară, au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

În cauză, contestatorul nu a depus și

nici cel puțin nu a invocat vreo dovadă, de natură a fi administrată din oficiu, pentru verificarea aspectelor invocate, mai exact a întrebărilor retorice cu referire la situația familială a candidaților, și în baza cărora nu se poate reține vreun temei de fapt și de drept, din cele expres și limitativ prevăzute de lege, care să conducă la infirmarea candidaturii acestora.

Ultima susținere a contestatorului, mai exact supoziția avansată de acesta în ceea ce privește șansele candidaților în alegeri, este în afara cenzurii judiciare, ea urmând a se verifica sau nu prin opțiunile electorilor.

Întrucât domnii Radu Câmpeanu și Ion Rațiu, candidați la funcția de Președinte al României, nu se află deci în nici una din situațiile prevăzute de textele de lege menționate, contestația formulată în cauză, privind candidaturile acestora, nu este fondată și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A privind candidatura domnului Radu Câmpeanu, înregistrată sub nr. 2 din 19 aprilie 1990, și a domnului Ion Rațiu, înregistrată sub nr. 3 din 22 aprilie 1990, la Biroul Electoral Central, pentru funcția de Președinte al României.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 2 mai 1990.

Comentariu:

Toate motivele invocate în contestație, și anume lipsa timp îndelungat din țară înainte de alegeri, absența informațiilor privind trăsăturile de caracter, situația familială și situația materială, nivelul de trai ridicat, absența unei autobiografii, nu constituie situații de invalidare a candidaturilor, neînscrându-se în cazurile de ineligibilitate expres și limitativ enumerate în legea electorală.

Această contestație este deosebit de semnificativă pentru nivelul de cultură politică al unor alegători, la nivelul anului 1990.

Soluția instanței supreme, de respingere a contestației, este legală.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Absență din țară timp îndelungat. Persoană ce nu a suferit în perioada comunistă. Necunoașterea nevoilor reale ale poporului. Respingere ca neîntemeiată.*

C.S.J., Dec. nr. 43 din 7 mai 1990, Dos. nr. 43/1990

S-a luat în examinare, potrivit art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A, cu domiciliul în [...], privind candidatura domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata a avut loc conform dispozițiilor art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Din examinarea dosarului, constată următoarele:

La 7 mai 1990, A a introdus contestație împotriva candidaturii domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României.

În cuprinsul contestației se arată, în esență, că domnul Radu Câmpeanu nu este îndreptățit să candideze pentru funcția menționată, întrucât a lipsit o perioadă îndelungată din țară, nu a suferit împreună cu poporul sub vechea dictatură și nu cunoaște nevoile reale ale acestuia.

Potrivit art. 9 alin. 2 și 3 din Decretul-Lege nr. 92/1990, au dreptul de a fi aleși pentru Adunarea Deputaților cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 21 de ani, iar pentru Senat și Președintele României cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, au domiciliul în țară și o profesiune sau ocupație legală, iar în conformitate cu dispozițiile art. 10 alin. 2 din același act normativ nu pot fi alese în organele și funcția arătate persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

Întrucât domnul Radu Câmpeanu

îndeplinește toate condițiile prevăzute de textul citat (art. 9 alin. 2 și 3) și nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 alin. 2, care interzice primirea candidaturii pentru alegerea în Adunarea Deputaților și în Senat ori ca Președinte al României, se constată că susținerile contestatorului nu sunt întemeiate.

În consecință, contestația introdusă de A împotriva candidaturii domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României urmează a se respinge ca nefondată.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A privind candidatura domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 2 din 19 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 7 mai 1990.

Comentariu:

Motivele invocate de contestator nu se înscriu între cazurile de ineligibilitate expres și limitativ enumerate de legea electorală, astfel încât respingerea contestației ca neîntemeiată este soluția legală.

Această contestație este deosebit de semnificativă pentru nivelul de cultură politică al unor alegători, la nivelul anului 1990.

◆Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Absență din țară timp îndelungat. Lipsă de patriotism. Desfășurare de activități contra integrității teritoriale a statului. Metode necinstite pentru asigurarea succesului în alegeri. Metode necinstite pentru obținerea conducerii unei asociații fără scop lucrativ. Respingere ca neîntemeiată.

C.S.J., Dec. nr. 8 din 27 aprilie 1990, Dos. nr. 8/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A, în numele unui grup de salariați de la Întreprinderea B, privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata desfășurându-se în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 26 aprilie 1990 s-a primit contestația introdusă de A, în numele unui grup de salariați de la Întreprinderea B, privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnul Ion Rațiu nu poate candida pentru funcția de Președinte al României întrucât nu se poate pune temei pe sinceritatea sentimentelor ce invocă pentru România, din care a lipsit timp de peste 50 de ani, dovedind contrariul, convenind desprinderea Transilvaniei de România în interesul unui stat vecin, a recurs la metode necinstite în a-și asigura succesul în alegerile de la 20 mai 1990, astfel cum a procedat și pentru a ajunge la conducerea U.M.R.L.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 și art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 ani, au domiciliul în țară, au o profesie sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

În cauză, contestatorul nu a depus și nu a invocat măcar vreo dovadă, de natură a fi administrată din oficiu, în a se reține vreun temei de fapt și de drept, care să conducă la constatarea nedemnității politice în

discuție.

Întrucât domnul Ion Rațiu, candidat la președinția României, nu se află deci în nici una din situațiile prevăzute de textul menționat, contestația formulată în cauză, privind candidatura acestuia, nu este fondată și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A, în numele unui grup de salariați de la Întreprinderea B, privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 27 aprilie 1990.

Comentariu:

Motivele invocate de contestator nu se înscriu între cazurile de ineligibilitate expres și limitativ enumerate de legea electorală, astfel încât respingerea contestației ca neîntemeiată este soluția legală.

Cu privire la modalitățile de desfășurare a campaniei electorale, a se vedea Comentariul la Dec. nr. 16/1990.

Cu privire la capacitatea procesuală activă, a se vedea Comentariile la Dec. nr. 7/1990, Dec. nr. 26/1990, Dec. nr. 29/1990, Dec. nr. 49/1990.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Profesiune sau ocupație legală. Persoană fugită din țară. Desfășurarea de activități contrare intereselor statului. Respingere ca neîntemeiată.*

C.S.J., Dec. nr. 12 din 28 aprilie 1990, Dos. nr. 12/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A împotriva candidaturii domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata s-a desfășurat în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 28 aprilie 1990 s-a primit contestația introdusă de A împotriva candidaturii domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnul Ion Rațiu nu poate candida pentru funcția de Președinte al României întrucât a fost fugit din țară, nu are profesie sau ocupație, a cerut organelor internaționale și guvernelor străine să nu

acorde României clauza națiunii celei mai favorizate.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 și art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, au domiciliul în țară, au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

În cauză, motivele invocate nu se verifică sau nu sunt dovedite. Astfel, este inexact că intimatul nu are ocupație, întrucât este de profesie scriitor, fiind autorul mai multor volume apărute în țară sau peste hotare, nu a părăsit țara pentru a prejudicia interesele acesteia și nu s-a făcut nici o dovadă că ar fi acționat în detrimentul acestor interese.

Întrucât domnul Ion Rațiu, candidat la președinția României, nu se află deci în nici una din situațiile prevăzute de textul menționat, contestația formulată în cauză, privind candidatura acestuia, nu este fondată și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, în numele legii,

decide:

Respinge contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990.

Definitivă și executorie, conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 28 aprilie 1990.

Comentariu:

Întrucât contestatorul nu a făcut dovada cauzei de ineligibilitate constând în inexistența profesiunii sau ocupației legale, sub acest aspect contestația este neîntemeiată.

Celelalte motive invocate nu se regăsesc între cele expres și limitativ indicate în Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru respingerea candidaturii pentru funcția de Președinte al României.

Respingerea contestației ca nefondată este o soluție legală.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Profesiune sau ocupație legală. Persoană fugită din țară. Inexistența informațiilor privind veniturile personale. Desfășurarea de activități pentru destabilizarea țării, ostile poporului român. Respingere ca neîntemeiată.*

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A împotriva candidaturii domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata s-a desfășurat în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 28 aprilie 1990 s-a primit contestația introdusă de A împotriva candidaturii domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 2 din 19 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnul Radu Câmpeanu nu poate candida pentru funcția de Președinte al României întrucât a fost fugit din România, nu are profesie și nici ocupație legală, nu se cunoaște din ce venituri trăiește, desfășoară activități pentru destabilizarea țării, ostile poporului român.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 și art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi

aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, au domiciliul în țară, au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

În cauză, motivele invocate nu se verifică sau nu sunt dovedite. Astfel, este inexact că intimatul nu are ocupație, el fiind de profesie economist, așa cum rezultă din dosarul său electoral; nu se poate susține nici că nu are mijloace materiale, întrucât este notoriu că deține importante funcții pe linie de stat și politică; se reține, de asemenea, că nu s-a făcut nici o dovadă în sensul că ar activa pentru destabilizarea statului.

Întrucât domnul Radu Câmpeanu, candidat la președinția României, nu se află deci în nici una din situațiile prevăzute de textul menționat, contestația formulată în cauză, privind candidatura acestuia, nu este fondată și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A privind candidatura domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub

nr. 2 din 19 aprilie 1990.

Definitivă și executorie, conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 28 aprilie 1990.

Comentariu:

A se vedea Comentariul la Dec. nr. 12/1990.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Persoană care a fost expulzată datorită acțiunilor contrare statului. Activități pe care le va desfășura în viitor. Respingere ca neîntemeiată.*

C.S.J., Dec. nr. 46 din 7 mai 1990, Dos. nr. 46/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A și B privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata s-a desfășurat în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar,

constată următoarele:

La data de 7 mai 1990 s-a primit contestația introdusă de A și B împotriva candidaturii domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnul Ion Rațiu nu poate candida pentru funcția de Președinte al României întrucât a fost expulzat din țară acum 51 de ani, datorită unor activități contrare statului român.

S-a mai susținut că Ion Rațiu intenționează să-și revendice moșiile, ceea ce ar determina revenirea la exploatarea țăranilor și muncitorilor.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 9 alin. 2 și 3 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, au domiciliul în țară, au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

Susținerile contestatorilor, mai exact

supozițiile avansate de aceștia, sunt în afara cenzurii juridice, ele urmând a se verifica sau nu prin opțiunile electorilor.

În cauză, contestatorii nu au depus și nici cel puțin nu au invocat vreo dovadă, de natură a fi administrată din oficiu, spre verificarea acestor susțineri, care rămân astfel simple afirmații, în baza cărora nu se poate reține vreun temei de fapt și de drept, din cele prevăzute de lege, care să conducă la infirmarea candidaturii intimatului.

Întrucât domnul Ion Rațiu, candidat la președinția României, nu se află în nici una din situațiile prevăzute în textul menționat, contestația formulată în cauză, privind candidatura acestuia, nu este fondată și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A și B privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 7 mai 1990.

Comentariu:

Motivele invocate în contestație nu se regăsesc între cele expres și limitativ indicate în Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru respingerea candidaturii pentru funcția de Președinte al României.

Repingerea contestației ca nefondată

este o soluție legală.

Cu privire la introducerea contestației de mai multe persoane împreună, a se vedea Comentariul la Dec. nr. 26/1990.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Cetățenia română. Profesiune sau ocupație legală. Absența din țară timp îndelungat. Neparticiparea la Revoluția din 1989. Respingere ca neîntemeiată.*

C.S.J., Dec. nr. 21 din 2 mai 1990, Dos. nr. 34/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A privind candidaturile domnilor Radu Câmpeanu și Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata s-a desfășurat în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingerea contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 2 mai 1990 s-a primit contestația formulată de A privind candidaturile domnilor Radu Câmpeanu și Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al

României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 2 din 19 aprilie 1990 și nr. 3 din 22 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnul Radu Câmpeanu și domnul Ion Rațiu nu îndeplinesc condițiile imperative prevăzute de art. 9 alin. 2 și 3 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru a candida la funcția de Președinte al României întrucât, absentând din țară mai mult de 45 de ani, nu pot fi considerați cetățeni ai României decât numai în mod formal, nu au participat în mod direct la actul istoric al Revoluției din 22 decembrie 1989 și nu au dovedit cert că au o profesiune sau ocupație legală.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, au domiciliul în țară, au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

Din actele Dosarelor nr. 2 din 19 aprilie 1990 și nr. 3 din 22 aprilie 1990, ale Biroului Electoral Central, pentru înregistrarea candidaturilor domnilor Radu

Câmpeanu și Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, rezultă că intimații sunt cetățeni români și au domiciliul în țară, fiind, astfel, infirmate susținerile contestatorului cu privire la aceste aspecte.

De asemenea, este dovedit prin actele prezentate în dosarele menționate că domnul Radu Câmpeanu are profesia de economist, iar domnul Ion Rațiu are profesia de scriitor, fiind autorul volumelor: "Policy for the West" (1957), "Moscow challenges the world" (1986) și "România de astăzi - comunism sau independență?" (1990).

Întrucât nu se verifică în cauză nici una din situațiile prevăzute de art. 10 din Decretul-Lege nr. 92/1990, privind interdicția de a fi ales în funcția de Președinte al României, contestația asupra depunerii candidaturilor domnilor Radu Câmpeanu și Ion Rațiu este nefondată și urmează să fie respinsă.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A privind candidatura domnului Radu Câmpeanu, înregistrată sub nr. 2 din 19 aprilie 1990, și a domnului Ion Rațiu, înregistrată sub nr. 3 din 22 aprilie 1990, la Biroul Electoral Central, pentru funcția de Președinte al României.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 2 mai 1990.

Comentariu:

Cetățenia română este o condiție de

fond, pozitivă, pentru existența dreptului de a candida pentru funcția de Președinte al României (art. 9 alin. 3 din Decretul-Lege nr. 92/1990). Legea electorală cere îndeplinirea acestei condiții a existenței cetățeniei, fără a face distincții între cetățenii români, după cum au lipsit sau nu perioade îndelungate din țară. Aprecierea făcută de contestator, cu privire la caracterul formal al cetățeniei, nu are nici o semnificație sub aspect juridic.

Existența unei profesii sau ocupații legale este o condiție de fond, cu caracter pozitiv, pentru a putea candida la un mandat prezidențial. De vreme ce Biroul Electoral Central, care are obligația de a verifica legalitatea candidaturilor, a dispus înregistrarea acestora, se prezumă în mod relativ că toate condițiile sunt îndeplinite, rămânând eventualilor contestatori să facă, în fața Curții Supreme de Justiție, dovada contrară. Așa fiind, simplele afirmații, în sensul că acești doi candidați nu au făcut în mod cert dovada unei profesii sau ocupații legale, fără a aduce probe în acest sens, nu răstoarnă prezumția care există în favoarea lor, din momentul înregistrării candidaturilor.

Absența din țară, o anumită perioadă de timp, înainte de alegeri, precum și neparticiparea la evenimentele din decembrie 1989, nu reprezintă cauze de ineligibilitate reținute de legea electorală.

Prin urmare, nici unul din motivele invocate în contestație nu este întemeiat, după cum a reținut în mod corect instanța supremă.

Cu privire la introducerea contestației

împotriva mai multor candidați, a se vedea
Comentariul la Dec. nr. 26/1990.

◆ *Contestație privind admiterea
candidaturii pentru Președintele României.
Persoană compromisă și cu moralitate
dubioasă. Desfășurarea unei campanii
electorale neloiale. Desfășurarea de
activități tinzând la destabilizarea
situației din țară. Respingere ca
neîntemeiată.*

**C.S.J., Dec. nr. 30 din 2 mai 1990, Dos. nr.
32/1990**

S-a luat în examinare, în temeiul art.
41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru
alegerea parlamentului și a Președintelui
României, contestația formulată de A privind
candidatura domnului Radu Câmpeanu pentru
funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost
citate, judecata s-a desfășurat în
conformitate cu dispozițiile art. 581 din
Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a
pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar,
constată următoarele:

La data de 29 aprilie 1990 s-a primit
contestația formulată de A, din [...],
privind candidatura domnului Radu Câmpeanu
pentru funcția de Președinte al României,
înregistrată la Biroul Electoral Central sub

nr. 2 din 19 aprilie 1990.

În cuprinsul contestației se susține, în esență, că domnul Radu Câmpeanu nu poate candida la funcția de Președinte al României, fiind o persoană compromisă și cu o moralitate dubioasă, că desfășoară o campanie electorală neloială, din care nu lipsesc atacurile la persoană și mijloacele necorecte de influențare a alegătorilor, cărora le oferă avantaje materiale și le promite trimiterea la studii în străinătate, întreaga sa activitate tinzând la destabilizarea situației din țară.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 și art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățeni cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, au domiciliul în țară, au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

În cauză, contestatorul nu a depus și nu a invocat măcar vreo dovadă, pentru a fi administrată chiar din oficiu, de natură a face să se rețină vreun temei de fapt și de drept care să conducă la infirmarea

candidaturii intimatului.

Întrucât domnul Radu Câmpeanu, candidat la președinția României, nu se află deci în nici una din situațiile prevăzute de textul de lege citat, contestația formulată în cauză nu este întemeiată și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A privind candidatura domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 2 din 19 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 2 mai 1990.

Comentariu:

Motivele invocate în contestație nu se regăsesc între cauzele de ineligibilitate expres și limitativ enumerate de legea electorală.

Cu privire la desfășurarea unei campanii electorale ilegale, a se vedea Comentariul la Dec. nr. 16/1990.

Soluția de respingere a contestației ca neîntemeiată, adoptată de instanță, este corectă.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Persoană ce nu prezintă garanții morale. Ascunderea adevărului asupra faptelor ce au determinat privarea de libertate. Absența*

informațiilor privind starea civilă. Asigurarea existenței în străinătate prin exploatarea oamenilor. Viitoarea politică pe care o va promova. Originea socială. Respingere ca neîntemeiată.

C.S.J., Dec. nr. 41 din 4 mai 1990, Dos. nr. 41/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A privind candidatura domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata s-a desfășurat în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 4 mai 1990 s-a primit contestația formulată de A, primarul Comunei B, Județul C, privind candidatura domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 2 din 19 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnul Radu Câmpeanu nu prezintă garanții morale pentru a candida la funcția de Președinte al României, întrucât a făcut declarații nereale cu privire la faptele pentru care a fost privat de libertate în trecut, nu i se cunoaște situația familială

reală, în străinătate și-a asigurat existența prin exploatarea oamenilor și tot astfel va proceda în cazul reușitei în alegeri, întrucât urmărește să redobândească averile înaintașilor săi, de asemenea exploatarea ai muncii altora.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, cu domiciliul în țară, au o profesie sau ocupație legală și care nu se afla în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

În cauză, contestatorul nu a depus și nu a invocat măcar vreo dovadă, pentru a fi administrată chiar și din oficiu, de natură a face să se rețină vreun temei de fapt și de drept care să conducă la infirmarea candidaturii intimatului.

Întrucât domnul Radu Câmpeanu, candidat la președinția României, nu se află în nici una din situațiile prevăzute de textul menționat, contestația formulată în cauză, privind candidatura acestuia, nu este fondată și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, în numele legii,

decide:

Respinge contestația formulată de A privind candidatura domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 2 din 19 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 4 mai 1990.

Comentariu:

Motivele invocate în contestație nu constituie o cauză de ineligibilitate, neregăsindu-se între cele enumerate în mod expres și limitativ de Decretul-Lege nr. 92/1990. Așa fiind, soluția de respingere a contestației este legală.

Această contestație este semnificativă pentru nivelul de cultură politică a contestatorului.

◆Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Persoană ce nu prezintă garanții morale. Îmbogățire fără muncă în străinătate. Metode nepermise pentru asigurarea succesului în alegeri. Respingere ca neîntemeiată.

C.S.J., Dec. nr. 40 din 4 mai 1990, Dos. nr. 40/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui

României, contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata s-a desfășurat în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 4 mai 1990 s-a primit contestația formulată de A, domiciliat în [...], privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnul Ion Rațiu nu prezintă garanții morale pentru a candida la funcția de Președinte al României, întrucât în anul 1934, când era membru activ al Partidului Național Țărănesc, a avut o atitudine ostilă bunei stări a populației și în special a țăranimii, după plecarea din țară a acumulat averi fără muncă, iar în prezent recurge la metode nepermise (promisiuni formale și "manipulări de persoane iresponsabile pe care le plătește") pentru a-și asigura succesul în alegeri.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de

vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, cu domiciliul în țară, au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

În cauză, contestatorul nu a depus și nu a invocat măcar vreo dovadă, pentru a fi administrată chiar din oficiu, de natură a face să se rețină vreun temei de fapt și de drept care să conducă la infirmarea candidaturii intimatului.

Întrucât domnul Ion Rațiu, candidat la Președinția României, nu se află în nici una din situațiile prevăzute de textul menționat, contestația formulată în cauză, privind candidatura acestuia, nu este fondată și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 4 mai 1990.

Comentariu:

A se vedea Comentariile la Dec. nr. 16/1990 și Dec. nr. 41/1990.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Informații false privind durata absenței din țară. Absența informațiilor privind averea, motivele lipsirii de libertate, protecția din perioada comunistă. Viitoarea politică pe care o va promova. Respingere ca neîntemeiată.*

C.S.J., Dec. nr. 45 din 7 mai 1990, Dos. nr. 45/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A și B privind candidatura domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata s-a desfășurat în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 7 mai 1990 s-a primit contestația introdusă de A și B privind candidatura domnului Radu Câmpeanu pentru

funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 2 din 19 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnul Radu Câmpeanu nu poate candida pentru funcția de Președinte al României întrucât a dovedit nesinceritate față de poporul român prin aceea că, deși este plecat din țară de 16 ani, a comunicat că a lipsit din România numai 10 ani, nu și-a dezvăluit atitudinea morală, nu a relatat nimic despre averile pe care le-a avut în localitatea C (moșie, colonie petrolieră) și gândurile pe care le are în legătură cu această avere dacă va fi ales Președinte al României, nu a comunicat motivele pentru care a fost arestat, cu ce s-a ocupat în închisoare și în ce condiții a beneficiat de protecția clanului Ceaușescu, încât soția sa a fost trimisă în străinătate pentru studii.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, au domiciliul în țară, au o profesie sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în

miliție.

În cauză, contestatorii nu au depus și nu au invocat nici o dovadă, pentru a fi administrată chiar și din oficiu, de natură a face să se rețină vreun temei de fapt și de drept care să conducă la infirmarea candidaturii intimatului.

Întrucât domnul Radu Câmpeanu, candidat la președinția României, nu se află deci în nici una din situațiile prevăzute de textul menționat, contestația formulată în cauză, privind candidatura acestuia, nu este fondată și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A și B privind candidatura domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 2 din 19 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 7 mai 1990.

Comentariu:

A se vedea Comentariul la Dec. nr. 41/1990.

Cu privire la introducerea contestației de mai multe persoane împreună, a se vedea Comentariul la Dec. nr. 26/1990.

◆ *Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Absență din țară timp îndelungat. Persoană*

care nu a suferit în perioada comunistă. Probleme organizatorice în partidul care a propus candidatura. Respingere ca neîntemeiată.

C.S.J., Dec. nr. 37 din 2 mai 1990, Dos. nr. 30/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A și alte 50 persoane împotriva candidaturii domnilor Ion Rațiu și Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata desfășurându-se în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 29 aprilie 1990 s-a primit contestația introdusă de A și alte 50 persoane împotriva candidaturii domnilor Ion Rațiu și Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României, înregistrate la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990 și, respectiv, sub nr. 2 din 19 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnul Ion Rațiu nu poate candida pentru funcția de Președinte al României pentru faptul că a lipsit 50 de ani din România, chiar dacă și-a păstrat cetățenia,

că domnul Ion Rațiu nu merită să candideze la funcția de Președinte al țării, a uitat de necazurile noastre pe care le-am suferit sub Ceaușescu în ultimii 10 - 12 ani, nu a gustat din acest amar și, deci, grupul de veterani din cel de-al doilea război mondial îl contestă, alături de personalul spitalului de copii și alte categorii de oameni din această comună. Toate manevrele pe care le vedem la televizor sunt opera dolarilor oferiți de Ion Rațiu, fapte care la noi nu s-au petrecut până la venirea sa! De asemenea, subvenționarea lui B, cu care a fost la Cluj, ținând un miting și care numai necazuri ne-a făcut, au susținut contestatorii.

De asemenea, nu poate candida în aceasta funcție nici domnul Radu Câmpeanu, reprezentantul Partidului Național Liberal. Îl contestăm prin faptul că a lipsit din țară 15 ani, nu cunoaște suferințele noastre, nu a fost alungat din țară de comuniști, ba, din contră, i s-a facilitat plecarea de către fostul dictator, de a pleca în Franța, unde a dus-o foarte bine! În timp ce noi mâncam adidași (picioare cu unghii de porc), 200 gr. salam cu soia, nu vedeam o bucată de brânză, pâine raționalizată, lumină, căldură, domnul Radu Câmpeanu, domnia sa, se distra și nu plângea ca noi!

Mai mult, că nu prezintă garanție, seriozitate pentru țară, din așa zisul P.N.L. al familiei Brătianu, ca partid istoric, s-a văzut clar scindarea liberalilor adevărați din partidul istoric al Brătienilor, pe noi toți punându-ne pe gânduri, au susținut aceiași contestatori.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 și art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr.

92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, cu domiciliul în țară, au o profesiune sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

În cauză, contestatorii nu au depus nici o dovadă de natură a face să se rețină vreun temei de fapt și de drept care să conducă la infirmarea candidaturii intimaților.

Întrucât domnii Ion Rațiu și Radu Câmpeanu, candidați la președinția României, nu se află deci în nici una din situațiile prevăzute de textul menționat, contestația formulată în cauză, privind candidatura acestora, nu este fondată și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A și alte 50 persoane privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990, și a domnului Radu Câmpeanu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 2 din 19

aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 2 mai 1990.

Comentariu:

A se vedea comentariul la Dec. nr. 41/1990.

În legătură cu susținerile referitoare la partidul care a propus candidatura pentru funcția de Președinte al României, existența legală a acestui partid este o condiție pentru înregistrarea candidaturii la funcția de Președinte al României a unui candidat propus de respectivul partid (art. 11 alin. 1 din Decretul-Lege nr. 92/1990). În motivarea contestației, nu se invocă și nu se demonstrează însă faptul că acest partid nu ar fi legal înregistrat, prin urmare și acest motiv este neîntemeiat.

Cu privire la introducerea contestației de mai multe persoane împreună, a se vedea Comentariile la Dec. nr. 26/1990 și Dec. nr. 29/1990.

Cu privire la introducerea contestației împotriva mai multor candidați, a se vedea Comentariul la Dec. nr. 26/1990.

Nu putem să nu remarcăm faptul că atât motivele invocate în contestație, cât și stilul acesteia amintesc prea mult de opera lui Caragiale.

◆Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României.

Vârstă înaintată. Desfășurarea unei campanii electorale neloiale. Lipsă de patriotism. Inexistența unor acțiuni în sprijinul țării. Respingere ca neîntemeiată.

C.S.J., Dec. nr. 25 din 2 mai 1990, Dos. nr. 17/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata s-a desfășurat în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 29 aprilie 1990 s-a primit contestația formulată de A, domiciliat în [...], privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990.

În cuprinsul contestației se arată că domnul Ion Rațiu nu este persoana potrivită să hotărască asupra destinului țării, întrucât, aflându-se la vârsta senectuții, nu poate înțelege idealurile pentru care s-au jertfit tinerii României. Că acesta desfășoară o campanie electorală neloială, caracterizată atât prin denigrarea

adversarilor politici, cât și prin promisiuni formale și declarații de patriotism, a căror nesinceritate este demonstrată de faptul că nu a venit în sprijinul țării în unele momente grele prin care aceasta a trecut (inundații, cutremur).

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 și art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care au împlinit vârsta de 30 de ani, au domiciliul în țară, au o profesie sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 din lege.

Potrivit art. 10 alin. 2 din Decretul-Lege nr. 92/1990, nu pot fi alese persoanele care au săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, vechea poliție și în miliție.

În cauză, contestatorul nu a depus și nu a invocat măcar vreo dovadă, pentru a fi administrată chiar din oficiu, de natură a face să se rețină vreun temei de fapt și de drept care să conducă la infirmarea candidaturii intimatului.

Întrucât domnul Ion Rațiu, candidat la președinția României, nu se află deci în nici una din situațiile prevăzute de textul de lege citat, contestația formulată în cauză nu este întemeiată și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, în numele legii,

decide:

Respinge contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 2 mai 1990.

Comentariu:

A se vedea Comentariile de la Dec. nr. 7/1990, Dec. nr. 16/1990 și Dec. nr. 41/1990.

◆Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Persoană ce nu prezintă garanții că dorește binele țării. Desfășurarea de acțiuni pentru destabilizarea țării. Acțiuni contra poporului și patriei săvârșite în trecut de partidul ce a propus candidatura. Respingere ca neîntemeiată.

C.S.J., Dec. nr. 42 din 4 mai 1990, Dos. nr. 42/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A, din [...], privind candidaturile domnilor Radu Câmpeanu și Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost

citatie, judecata s-a desfășurat în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingerea contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 4 mai 1990, s-a primit contestația formulată de A, domiciliat în [...], privind candidaturile domnilor Radu Câmpeanu și Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrate la Biroul Electoral Central sub nr. 2 din 19 aprilie 1990 și, respectiv, nr. 3 din 22 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că cei doi candidați nu garantează cu nimic că doresc binele țării, ci, din contră, acționează pentru destabilizarea situației din țară.

Mai susține că, în trecutul istoric al țării, partidele din care ei fac parte au adus mult rău poporului și patriei.

Contestația nu este întemeiată.

În conformitate cu art. 9 alin. 2 și 3 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, au dreptul de a fi alese pentru funcția de Președinte al României persoanele cu drept de vot, care au împlinit vârsta de 30 de ani, cu domiciliul în țară, care au o profesie sau ocupație legală și care nu se află în vreuna din situațiile arătate în art. 10 alin. 2 din actul normativ sus-menționat.

Potrivit art. 10 alin. 2 din acest act normativ, nu pot fi alese persoane care au

săvârșit abuzuri în funcții politice, juridice și administrative, care au încălcat drepturile fundamentale ale omului, precum și persoanele care au organizat sau au fost instrumente ale represiunii în cadrul organelor de securitate, al vechii poliții sau în miliție.

În cauză, contestatorul nu a depus și nici nu a invocat vreo dovadă, pentru a fi administrată chiar și din oficiu, de natură a face să se rețină vreun temei de fapt și de drept care să conducă la infirmarea candidaturii intimaților.

În consecință, contestația formulată, fiind neîntemeiată, urmează a se respinge ca atare.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A contra candidaturilor domnului Radu Câmpeanu, înregistrată sub nr. 2 din 19 aprilie 1990, și a domnului Ion Rațiu, înregistrată sub nr. 3 din 22 aprilie 1990, la Biroul Electoral Central, pentru funcția de Președinte al României.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 4 mai 1990.

Comentariu:

A se vedea comentariile la Dec. nr. 37/1990 și Dec. nr. 41/1990.

Cu privire la introducerea contestației împotriva mai multor candidați, a se vedea Comentariul la Dec. nr. 26/1990.

◆*Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Practici electorale și de guvernare nocive în perioada interbelică și activități contemporane contrare intereselor statului și poporului român ale partidului care a propus candidatura. Respingere ca neîntemeiată.*

C.S.J., Dec. nr. 44 din 7 mai 1990, Dos. nr. 44/1990

S-a luat în examinare, potrivit art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României, contestația formulată de A, cu domiciliul în [...], privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata a avut loc conform dispozițiilor art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere a contestației.

Curtea,

Din examinarea dosarului, constată următoarele:

Prin petiția adresată Curții Supreme de Justiție de A, s-a formulat contestație împotriva candidaturii domnului Ion Rațiu la președinția republicii. În susținerea contestației, se face referire la practicile electorale și de guvernare în perioada interbelică ale Partidului Național Țărănesc, al cărui candidat este Ion Rațiu, acuzând partidul de nepatriotism și de faptul că seamănă vrajbă în popor.

Curtea reține că cererea nu este întemeiată, deoarece ea nu se referă

nicidecum la fapte care să-i fie imputabile în mod direct candidatului propus, în legătură cu persoana căruia, de altfel, nu se invocă nici un motiv de contestare.

Ca urmare, contestația urmează a fi respinsă.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 7 mai 1990.

Comentariu:

A se vedea Comentariile la Dec. nr. 33/1990 și Dec. nr. 37/1990.

◆Contestație privind admiterea candidaturii pentru Președintele României. Desfășurarea în străinătate de activități contra statului român. Desfășurarea unei campanii electorale neloiale. Respingere ca tardivă.

C.S.J., Dec. nr. 50 din 25 mai 1990, Dos. nr. 50/1990

S-a luat în examinare, în temeiul art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui

României, contestația formulată de A privind candidatura pentru Președintele României a intimatului Ion Rațiu.

În lipsa părților, care nu au fost citate, judecata s-a desfășurat în conformitate cu dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Procuraturii Generale a pus concluzii de respingere ca tardivă a contestației.

Curtea,

Asupra contestației de față,

Din examinarea lucrărilor dosarului, constată următoarele:

La data de 22 mai 1990 s-a primit contestația introdusă de A împotriva candidaturii intimatului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990.

În motivarea contestației se susține, în esență, că domnul Ion Rațiu nu poate candida pentru funcția de Președinte al României întrucât:

- a desfășurat peste hotare o activitate contrară intereselor statului român;

- în prezent, desfășoară o campanie electorală neloială, caracterizată atât prin denigrarea adversarilor politici, cât și prin promisiuni formale.

Contestația este tardivă.

Potrivit art. 41 alin. 3 din Decretul-Lege nr. 92/1990, modificat prin Decretul-Lege nr. 120 din 17 aprilie 1990, cetățenii, partidele și celelalte formațiuni politice au avut posibilitatea contestației candidaturilor pentru Președintele României în 7 zile de la expirarea termenului de

depunere a candidaturilor.

Întrucât termenul de depunere a candidaturilor a fost prelungit până la data de 22 aprilie inclusiv, contestațiile se puteau formula numai până la data de 29 aprilie 1990 inclusiv.

Față de data înregistrării contestației formulate de A la 22 mai 1990, la Curtea Supremă de Justiție, și chiar data de 19 mai 1990 când s-a expediat contestația prin corespondență, termenul legal de depunere a contestației a fost cu mult depășit, astfel că această contestație este tardivă și va fi respinsă ca atare.

Pentru aceste motive, în numele legii, decide:

Respinge ca tardivă contestația formulată de A privind candidatura domnului Ion Rațiu pentru funcția de Președinte al României, înregistrată la Biroul Electoral Central sub nr. 3 din 22 aprilie 1990.

Definitivă și executorie conform art. 41 din Decretul-Lege nr. 92/1990.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 25 mai 1990.

Comentariu:

A se vedea comentariile la Dec. nr. 16/1990 și Dec. nr. 41/1990.

Deoarece Decretul-Lege nr. 92/1990 nu prevede nimic referitor la depunerea contestației, rezultă că, potrivit regulilor de procedură civilă obișnuite, aceasta se depune la instanța competentă să o soluționeze. Urmând același raționament, ajungem la concluzia că această contestație poate fi introdusă direct la instanță sau

depusă prin poștă, data în raport cu care se calculează respectarea termenului de introducere fiind data poștei, iar nu data sosirii și înregistrării la instanță, cum în mod greșit a reținut instanța supremă.

Respingerea contestației ca tardivă este însă corectă, dar numai datorită faptului că și data depunerii contestației prin poștă s-a situat în afara termenului maxim prevăzut de legea electorală.

**LISTA CRONOLOGICĂ A DECIZIILOR PRONUNȚATE
DE CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE**

Dec.nr.	Data	Dos.nr.	Pag.
1	27.4.1990	1/1990	47
2	27.4.1990	2/1990	35
3	27.4.1990	3/1990	26
4	27.4.1990	4/1990	32
5	27.4.1990	5/1990	122
6	27.4.1990	6/1990	115
7	27.4.1990	7/1990	119
8	27.4.1990	8/1990	132
9	27.4.1990	9/1990	43
10	28.4.1990	10/1990	95
11	28.4.1990	11/1990	99
12	28.4.1990	12/1990	135
13	28.4.1990	13/1990	137
14	28.4.1990	14/1990	109
15	28.4.1990	15/1990	113
16	2.5.1990	16/1990	39
17	2.5.1990	19/1990	101
18	2.5.1990	22/1990	107
19	2.5.1990	25/1990	12
20	2.5.1990	31/1990	126
21	2.5.1990	34/1990	143
22	2.5.1990	28/1990	63
23	2.5.1990	37/1990	70
24	2.5.1990	39/1990	73
25	2.5.1990	17/1990	161
26	2.5.1990	20/1990	7
27	2.5.1990	23/1990	76
28	2.5.1990	26/1990	60

Dec.nr.	Data	Dos.nr.	Pag.
29	2.5.1990	29/1990	79
30	2.5.1990	32/1990	147
31	2.5.1990	35/1990	86
32	2.5.1990	38/1990	52
33	2.5.1990	18/1990	22
34	2.5.1990	21/1990	92
35	2.5.1990	24/1990	81
36	2.5.1990	27/1990	89
37	2.5.1990	30/1990	157
38	2.5.1990	33/1990	16
39	2.5.1990	36/1990	29
40	4.5.1990	40/1990	152
41	4.5.1990	41/1990	149
42	4.5.1990	42/1990	164
43	7.5.1990	43/1990	129
44	7.5.1990	44/1990	167
45	7.5.1990	45/1990	155
46	7.5.1990	46/1990	140
47	9.5.1990	47/1990	54
48	11.5.1990	48/1990	57
49	11.5.1990	49/1990	19
50	25.5.1990	50/1990	168

SITUAȚII STATISTICE

Total contestații.....50

Contestații privind:

- admiterea candidaturii.....48
- respingerea candidaturii.....2

Contestații privind admiterea candidaturii
care au privit pe:

- 1 singur candidat.....39
- 2 candidați.....6
- toți cei 3 candidați.....3

Contestații privind admiterea candidaturii:

- Dlui Ion Iliescu.....17
- Dlui Radu Câmpeanu.....19
- Dlui Ion Rațiu.....24

Contestații privind admiterea candidaturii
prezidențiale introduse de:

- persoane fizice.....41
- partide politice.....3
- persoane fizice și partide politice.....1
- persoane fizice, partide politice și
organizații nepolitice.....1
- organizații nepolitice.....2

Soluționarea contestațiilor:

- respinsă ca neîntemeiată.....49
- respinsă ca tardivă.....1

INDEX

Condiții de eligibilitate:

- caracterul expres și limitativ al cazurilor prevăzute de lege: 11.
- legea aplicabilă: 19.
- verificarea de către instanță a îndeplinirii condițiilor legale: 9.

Condiții de eligibilitate neprevăzute de legea electorală:

- absența din țară înainte de alegeri: 2;5;6;8;13;19;20;21;33;37;38;43;45;46;49.
- alte motive: 2;5;8;12;13;19;20;21;23;24;25;27;28;29;30;34;35;37;39;40;41;42;43;45;46;50.
- campanie electorală nelegală: 8;16;25;30;40;50.
- convingeri politice și ideologice: 24;33.
- cunoașterea limbii române: 14;15;33.
- funcții de conducere în perioada comunistă: 22;23;24;27;28;29;31;34;47;48.
- lipsă de patriotism: 6;25.
- origine socială: 23.
- situație materială, nivel de trai: 6;13;20;40;41;45;46.
- stare civilă: 5;20;41.
- studii: 5.
- trăsături de caracter: 5;7;16;20;30;31;40;41;45.
- viitoarea politică: 5;6.

Condiții de eligibilitate prevăzute de legea electorală:

- alienat sau debil mintal pus sub interdicție: 31.
- cetățenia română: 3;9;21;33;38;49.
- constituirea legală a partidului politic care a propus candidatura: 33;37;42;44.
- domiciliul în țară: 3;9.
- indicarea corectă a numelui: 6.
- încălcarea drepturilor fundamentale ale omului: 1;22;23;27;29;32;35.
- lista susținătorilor: 10;11;17;18.
- organizarea de represiuni: 1;22;32;35;47;48.
- profesiune sau ocupație legală: 2;3;4;9;12;13;16;21;39.
- sanctiunea penală a interzicerii drepturilor electorale: 34;36.
- săvârșirea de abuzuri în funcții politice sau administrative: 1;22;23;28;31;32;35.
- vârstă: 7;25.

Legitimitatea alegerilor: 26.

Procedură:

- abținerea judecătorilor: 22;35.
- capacitate procesuală activă:
 - grup de persoane: 7;8;49.
 - mai multe persoane: 5;6;7;17;18;22;26;29;32;36;37;45;46.
 - organizație nepolitică: 22;27;35.
- capacitate procesuală pasivă: 18;19;20;21;26;37;38;42;49.
- competența instanței judecătorești: 22.
- declinarea competenței: 48;49.
- depunerea contestației: 48;49;50.

- inadmisibilitatea contestației: 9.
- intervenție în interes propriu: 26.
- martori: 22;35.
- participarea contestatorului la judecată:
22;28;35.
- recuzarea judecătorilor: 22.
- tardivitatea contestației: 50.
- termenul de contestare a candidaturilor:
50.

VERIFICAT
2017

VERIFICAT
2007

CUPRINS

	Pag.
Cuvânt înainte.....	3
Listă de abrevieri.....	6
Jurisprudența judiciară privind contenciosul electoral al candidaturilor prezidențiale.....	7
Lista cronologică a deciziilor pronunțate de Curtea Supremă de Justiție.....	172
Situații statistice.....	174
Index.....	176
Cuprins.....	179

DE ACELAȘI AUTOR

◆ **Constituțiile române - Texte. Note. Prezentare comparativă**, R.A. *Monitorul Oficial*, București, 1993 (în colaborare).

◆ **Evidența legislației României, 1990 - 1992, Constituția României. Legile. Regulamentele Parlamentului. Ordonanțele. Tratatetele internaționale**, Casa de Editură și Presă Șansa - S.R.L., București, 1994.

◆ **Evidența legislației României, 1990 - 1994, Constituția României. Legile. Regulamentele Parlamentului. Ordonanțele. Tratatetele internaționale**, Casa de Editură și Presă Șansa - S.R.L., București, 1995.

◆ **Contentieux administratif - exercices pratiques**, Editura Universității București, 1995.

◆ **Evidența legislației României (20 iunie 1990 - 31 decembrie 1995)**, Editura *Continent XXI*, București, 1996.

Tiparul s-a executat sub c-da nr. 256/1996, la
Tipografia Editurii Universității București

DATA RESTITUIRII

21. APR. 2009		
9 IUN. 2009		
18. FEB. 2014		

ISBN 973-575-090-2

Lei 3800